

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 25^ο — ΑΘΗΝΑΙ 15-30 ΙΟΥΝΙΟΥ 1911 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1008

ΤΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Τὰ γυναικεία Συνέδρια εύρίσκονται πλέον εις τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Συνέδριον εἰς τὴν Βαυαρίαν, Συνέδριον εἰς τὴν Ρώμην, Συνέδριον εἰς τὰς Βρυξέλλας, Συνέδριον εἰς τὴν Στοκόλμην.

Αἱ γυναῖκες ἀφοῦ ἐργάζονται, παλαίον καὶ κατακοῦν ἔδαφος, εἴτε ὡς μονάδες εἴτε ὡς σωματεῖα, συνέρχονται κάθε τόσο, πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ, διὰ νὰ λογοδοτήσουν, διὰ νὰ ἐκθέσουν τὸ σύστημα τῆς ἐργασίας των, διὰ νὰ εἰπῶν τὸν τρόπον τῶν ἐνεργειῶν των, τὰ ἀποτελέσματα τῆς δρασεώς των.

Κάθε τόπος καὶ χώρα ἔχει μίαν ἢ δύο πρωταγωνιστρίδας καὶ ἀρχηγούς εἰς τὰ ζητήματα αὐτὰ τῆς δράσεως, τῆς ἐνεργείας, τῆς πάλης πρὸς ἀπόκτησιν εἴτε δικαιοσύνης ἀπλῶς, εἴτε δικαιωμάτων εἰς τὴν κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν ζωὴν.

Ἀφότου αἱ γυναῖκες αὐταὶ αἱ μετρομέναι ἀρχικῶς εἰς τὰ δάκτυλα κατώρθωσαν νὰ συγκεντρώσουν γύρω των τὰ γυναικεία πλήθη καὶ νὰ δώσουν μίαν ὀριστικὴν καὶ συστηματικὴν κατεύθυνσιν εἰς τὰς ἐνεργείας των, τὸ γυναικεῖον ζήτημα βαίνει πρὸς τὴν λύσιν του με δύναμιν καὶ ἐνεργητικότητα ἢ ὅποια καταπλήσσει.

Καὶ γυναικεῖον ζήτημα δὲν σημαίνει ἀπλῶς ψῆφον πολιτικὴν, ἀλλ' οὔτε εἶναι σκοπὸς πρὸς ἐπικράτησιν τῆς γυναικὸς εἰς τὴν ζωὴν, ὅπως νομίζουν, ἢ προσποιῶνται ὅτι νομίζουν μερικοί.

Γυναικεῖον ζήτημα θὰ εἰπῆ κυρίως δικαίωμα τῆς γυναικὸς ὡς ἀνθρώπου. Εἶναι ἢ δὲν εἶναι ἄνθρωπος; Εἶναι ἢ δὲν εἶναι δύναμις; Εἶναι ἢ δὲν εἶναι παράγων ἠθικὸς καὶ παράγων κοινωνικὸς; Καὶ ἀφοῦ εἶναι ὅλα αὐτὰ μαζί, καὶ ἀφοῦ συνεισφέρει εἰς τὴν κοινωνικὴν ὁμάδα διατὶ νὰ τῆς διεκδικοῦν εἰς τὴν ζωὴν τὰ δικαιώματά της ὡς ἀνθρώπου;

Εἰς τὰ συνέδρια, τὰ ὅποια γίνονται παντοῦ με θύρας ἀνοικτὰς καὶ ἐνώπιον τῶν ἀρχῶν πάσης χώρας, περὶ τὸ θέμα αὐτὸ περιστρέφεται πᾶσα ἐνέργεια καὶ πᾶσα ἐργασία. Τὰ ἔθνικα συνέδρια, καὶ ἀπὸ αὐτὰ ἀρχίζουν πάντοτε αἱ γυναῖκες ὅλα τῶν λαῶν, συγκεντρῶνουν πρῶτα ὅλας τὰς γυναικείας δυνάμεις μιᾶς χώρας, ὅλην τὴν δρασίαν, ὅλον τὸ ἀπάνθημα τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς αὐτῆς ζωῆς. Ἡ μεγάλη κυρία τῆς πρωτεοῦσης, ἢ μικρὰ ἐργάτις μιᾶς βιομηχανικῆς πόλεως, ἢ δασκαλίτσα ἐνὸς ἀπομακρυσμένου χωριοῦ, ἢ ἀστὴ καὶ σύζυγος μιᾶς ἐπαρχίας, ὅλαι πρέπει νὰ συναντηθοῦν εἰς τὸ συνέδριον αὐτό, διὰ νὰ ἐκθέσῃ κάθε μιὰ τὰς σκέψεις

της, τὰ βάσανά της, τοὺς ἀγῶνας της εἰς τὴν ζῶν. Κάθε μία ἀπὸ αὐτὰς ἀντιπροσωπεύει μίαν κοινωνικὴν ὁμάδα, μίαν ἰδίαν τάξιν σκέψεων καὶ ἰδεῶν καὶ ἐργασίας καὶ προόδου. Καὶ ὅλαι μαζὶ δίδουν τὸ μέτρον τῆς γυναικείας δυνάμεως μιᾶς χώρας, καὶ τὸν βαθμὸν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς κατευθύνσεως μιᾶς φυλῆς.

Κατὰ τὰ τελευταῖα τριάντα ἔτη τὰ ἔθνη αὐτὰ συνέδρια προετοίμασαν τὸ ἔδαφος τῶν διεθνῶν συνεδρίων, εἰς τὰ ὅποια πλέον ὄχι αἱ γυναῖκες ἑνὸς ἔθνους καὶ μιᾶς φυλῆς, ἀλλὰ ὅλων τῶν ἔθνων καὶ ὅλων τῶν φυλῶν συνέρονται, συσκέπτονται, συζητοῦν καὶ μελετοῦν ποῖος εἶναι ὁ καλλίτερος τρόπος τῆς κοινῆς ἐνεργείας τῶν.

Ἀπὸ τὰ διεθνῆ αὐτὰ συνέδρια, τὰ ὅποια ἤρχισαν νὰ συνέρονται πρῶτον εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἔχει τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ὑπαρξίν του τὸ Διεθνὲς Συμβούλιον τῶν Γυναικῶν. Κατορθώθη ὁπλαδὴ αἱ γυναῖκες τοῦ κόσμου ὅλου νὰ ἀποτελέσουν μίαν μεγάλην ὁμοσπονδίαν, ἡ ὁποία διοικεῖται ἀπὸ τὰς ἐπιφανεστέρας γυναῖκας πάλιν ὅλων τῶν λαῶν.

Ἰδοὺ ἓνα ὁμοσπονδιακὸν πολίτευμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐσκέφθησαν ἀκόμη νὰ καταρτίσουν οἱ ἄνδρες. Καὶ τὸ πολίτευμα αὐτὸ δὲν ἔρχεται νὰ ἀνατρέψῃ ἀρχάς, νὰ καταργήσῃ κεκτημένα δικαιώματα, νὰ διεκδικήσῃ ἀξιώματα, τίτλους καὶ ἀμοιβάς.

Ἐρχεται ἀπλούστατα καὶ μετριοφρονέστατα νὰ ρύψῃ στερεὰ θεμέλια ὅπου ἕως τώρα ὑπῆρχαν μόνον ἐρείπια. Ἐρχεται νὰ εἰπῇ εἰς τὸν κουρασμένον ἄνδρα: ἰδοὺ ἐγὼ, ἰδοὺ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἀξία μου. Ἰδοὺ τὰ κεφάλαια τῆς ἐνεργείας καὶ τῆς δράσεώς μου. Τὰ θέτω εἰς τὴν διάθεσίν σου, εἰς τὴν διάθεσιν τῆς φυλῆς ποῦ ἐξασθενεῖ, τῆς ἀνθρωπότητος ποῦ πάσχει, τῶν ἔθνων ποῦ δὲν ἔχουν δι' ἐμὲ ὅρια. Καὶ τοῦ λέγει ἀκόμη: Σὺ μὲ μεταχειρίσθης ἀδίκᾳ, σκληρᾳ, ὄχι ὡς φίλην καὶ σύντροφον, ἀλλὰ ὡς ἐχθράν. Ἰδὲ πόσαι χιλιάδες γυναῖκες ἐχάθησαν καὶ χάνονται μέσα εἰς τὰ βρομερὰ καταγῶγια τῆς ἀτιμίας, εἰς τὰ ὅποια ἀφοῦ σὺ ὁ παντοδύναμος τὰς παρέσυρες, σὺ καὶ πάλιν τὰς κατεδίκασες. Ἰδὲ πόσα ἀθῶα ἀνεύθυνα πλάσματα γεννῶνται μὲ τὴν ἐντροπὴν τῆς ἀτιμίας αὐτῆς, χωρὶς ὄνομα, χωρὶς ἀγάπην, χωρὶς μέλλον. Ἰδὲ πόσον αἷμα χύνεται εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν διὰ νὰ χορτάσουν πέντε δέκα ἄν-

θρωποὶ τὰ πάθη τῆς ἀπληστίας καὶ τῆς φιλοδοξίας τῶν. Ἰδὲ πῶς οἱ νόμοι σου εἶναι ἀδικοὶ, πῶς ἡ ἠθικὴ σου εἶναι χωρὴν, πῶς ὁ πατριωτισμὸς σου εἶναι ἐπικίνδυνος, πῶς ἀπὸ πλάνης εἰς πλάνην ἐξέπεσες καὶ ἐξησθένησες. Ἰδὲ πῶς ὁ παράδεισος τῆς ζωῆς μετεβλήθη εἰς κόλασιν, πῶς ἡ ἀνθρωπότης πάσχει, πῶς αἱ κοινωνίαι καταρρέουν.

Ἰδοὺ ἐγὼ νέον καὶ ἀνεκμετάλευτον ὑλικόν, νέα ἐπικουρία διὰ τὸ ἔργον σου. Ἐρχομαι ὡς φίλην καὶ σύντροφον νὰ σοῦ ἀποκαλύψω τὴν δυνάμιν μου εἰς τὸ καλὸν καὶ νὰ σοῦ προσφέρω τὴν συμπαχίαν μου.

Αὐτὰ ἀκριβῶς λέγει τὸ Διεθνὲς Συμβούλιον τῶν Γυναικῶν μὲ τὸ ὄραϊον του πρόγραμμα. Καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν θεμάτων συνέρονται καὶ πάλιν αἱ ἐκλεκταὶ ἀντιπρόσωποι τῶν λαῶν εἰς Στοκόλμην, διὰ νὰ μελετήσουν τί ἔκαμε κάθε μία χωριστὰ καὶ κάθε ἔθνικὸν Συμβούλιον, ὑπὲρ τοῦ καλοῦ τῆς ἀνθρωπότητος.

Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἑλληνίδων προσκλήθην εἰς τὸ Συνέδριον αὐτὸ μου ἀνέθεσε νὰ τὸ ἀντιπροσωπεύσω.

K. HAPPEN

ΜΟΙΡΕΣ

Nous sommes rendues à la lumière du jour ;
A la vérité, nous ne sommes plus des personnes.

SECOND FAUST

Ἀργά, βαρεῖά κι' ἀκόμα σὰν βγαλμένα,
Μέσ' ἀπὸ νύχτες μακρινῆς ἄγνωστον χρόνων,
Ἀπάνω στὰ λιθόστρωτα ἀνηχοῦν συρμένα,
Κάποια χαμένα βήματα, λησμονημένα,
Τὰ μυστικά παράπονα τῶν παραπόνων.

Ἀδύνατα κορμάκια, ἀποσωμένα,
Πρόσωπα ποῦ δὲ φαίνεστε μεσ' στὸ σκοτάδι,
Μάτια μεγάλα, μαύρα, ἀραχνιασμένα,
Καὶ στεναγμοὶ βγαλμένοι μεσ' ἀπὸ τὸν Ἄδη,
Φαντάσματα σκοφτά, μαυροντυμένα,
Ποῦ ἀφίνετε τοὺς τάφους σας βράδυ σὲ βράδυ,
Καὶ δείχνετε, δὲ λέτε, περπατεῖτε μόνον,
Μὲ τὰ βουβὰ παράπονα τῶν παραπόνων.

ΕΥΧΑΡΙΣ

Πληρηθήρησες, μοῦ εἶπε γθὲς ἓνας ἀπὸ τοὺς λέοντας τῶν βουλεβάρτων, οἱ ὅποιοι δὲν φροντίζουν διὰ τίποτε ἄλλο ἀπὸ τοὺς συρμούς, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν μελαχροινῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι βιάζονται ξανθοὶ ὀλιγόστευσε ἐπαισθητῶς.

Καὶ ἐπειδὴ ἤκουσα χωρὶς μεγάλου ἐνθουσιασμὸν τὴν σπουδαίην αὐτὴν παρατήρησιν, ἐπρόσθεσα, ὡς διὰ νὰ μοῦ κἀμὴ μεγαλειότερον εὐχαρίστησιν.

— Ἀκόμη ἤκουσα νὰ λέγεται ὅτι μερικαὶ ξανθοὶ βιάζονται τώρα καστρινεῖ. Ἰδοὺ κἀτι ποῦ θὰ κολλακεῖ τὰ προσωπικά σας, γούστια.

— Ὅχι, ἀλλὰ θὰ με λυπήσῃ βελούττα, τοῦ ἀπεκρίθη. Καὶ διὰ ν' ἀποφύγω τοὺς ἐπαίνους ποῦ ἐτοιμάζετο νὰ μοῦ κἀμὴ διὰ τὰ μαύρα μαλλιά ἐπρόσθεσα :

— Πῶς θέλετε νὰ μὲ ἐνδιαφέρουν ὅλα αὐτά, ἀφοῦ δὲν ἀγάπησα παρὰ μίαν καὶ μόνην γυναῖκα εἰς τὸν κόσμον ;

Καὶ ἐπειδὴ εἶδα τὴν μεγάλην ἐκπληξίν ὅπου ἐξωγραφίσθη εἰς τὸ πρόσωπόν του, ἠθέλησα νὰ προσδιορίσω τὸ πρᾶγμα.

— Ὅσον περισσότερον ἐνθυμοῦμαι τῆς περασμένης ἀγάπης μου, τόσον εἶμαι περισσότερον πεπεισμένος ὅτι δὲν ἠγάπησα παρὰ τὴν νύμφην Εὐχαριν. Καὶ ὁ ἔρωσ αὐτὸς χρονολογεῖται ἀπὸ πολὺ παλαιὰν ἐποχὴν, ὅταν ὑπὸ τὰς μεγάλας φυλῆρας τοῦ κήπου, ὁ πατέρας μου μοῦ ἔδιδε νὰ διαβάζω μεγαλοφῶνως τὸν Τηλέμαχον, τίμιον διαφθερέα τῆς περιέργου νεότητός μου.

— Καὶ ἡ Εὐχαρις ἦτο μελαχροινὴ ἠξανθὴ ;
— Μελαχροινὴ καὶ ξανθὴ, ἀγαπητέ μου, καὶ θὰ σοῦ πῶ πῶς ἔγινε ὁ πιστότερος τῶν ἐραστῶν της.

Δὲν εὐρισκόμην πλέον ὑπὸ τὰς μεγάλας φυλῆρας τοῦ πατρικοῦ κήπου, ὅπου εἶχα μόνον μάθει τὸ ὄνομά της καὶ ἀκούσει τὴν περιγραφὴν τῶν θελητήρων της, ἀλλ' εἰς ἓνα θαυμασίον πάρκον εἰς τὰ περίεξ τοῦ Πικρισιοῦ, ὅπου ἐπήγαγα νὰ περάσω τὰς διακοπὰς μου. Ἐνα δάσος περίφημον τοῦ ὁποῖου τὸ σχέδιον ἐνθύμιζε τὰς Βερσαλλίας. Καὶ ἐκεῖ κατέβην κινεῖς ἀπὸ σκάλας, τὰς ὁποίας ὁ δῖος ἥλιος ἐχρωμάτιζε τριανταφυλλιάς.

Μυθολογικὰ πρόσωπα ἦσαν στημένα εἰς τὰς διαφόρους δειροστοιχίας, μπουστοὶ γυναικῶν μισοσκεπασμένοι μὲ κισσὸν ἐστολίζαν τὰς πλατείας, ἐρωτιδεῖς πηγεῖς ἀκουμπισμένοι εἰς τὰς γῆρας χωρὶς χορδὰς, τὸ ὁποῖον ἐξηγεῖ τέλος μὲ λεπτότητα τὴν ἀηφύτητα τῆς πρώτης ἡλικίας, ἦσαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Ἐπειδὴ δὲν

H. N. BERNSTON
(Βουλευτὴς τῆς Νορβηγίας)

εἶχα διαθέσεις καταστρεπτικὰς καὶ εἶχα ἀγάπησιν τὰ μικρὰ πτηνὰ ὡς ἀδελφούς, ἐπήγαγα μόνον ἐκεῖ γιὰ νὰ ὄνειροπολῶ, μὲ τὴν μνήμην γεμάτην ἀκόμη ἀπὸ στίχους τοῦ Βιργιλίου, οἱ ὅποιοι εἰς τὸ ἥσυχον αὐτὸ περιβάλλον, ἐφάνοντο ὅτι ἐλάμβαναν ζωὴν μαζὴ μὲ τὴν φθινοπωρινὴν αὐγὴν, ποῦ ἐχρύσωνε τὰ πάντα, ἢ τὰς θαυμαστὰς δύσεις ὅπου ἐβάφοντο μὲ πύρινα χρώματα.

Ἀνάμεσα λοιπὸν εἰς τὸν μικρόκοσμον αὐτὸν τῶν μαρμαρίνων θεαινῶν, ὄνειροπολῶν ἀνεκάλυψα εἰς τὴν ρίζαν τῶν παλαιῶν δένδρων μίαν μόνον ποῦ δὲν εἶχε ὄνομα εἰς τὸ βάθρον της. Ἀλλὰ δὲν ἠπατήθη. Ἦτο βεβαίως ἡ νύμφη Εὐχαρις, τῆς ὁποίας καὶ μόνον τὸ ὄνομα μὲ ἔκαμε νὰ κίστανθῶ εἰς τὰ χεῖλή μου τὸ θεῖον φίλημα.

Ἡ ἀγάπη μου τώρα ἐλάμβανε μορφήν καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας μου μοῦ ἐπαρουσίαζετο μὲ τὴν ἁρμονίαν τῶν γραμμῶν τῆς πραγματικότητος. Καμμὶς ἄλλη πλέον εἰκὼν δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ τὴν διώξῃ ἀπὸ τὴν σκέψιν μου. Τὸ πρόσωπον ὡς νὰ ἔσκυβεν ὑπὸ τὸ βῆρος τῶν μαλλίων της τὰ ὅποια ἦσαν μαζεμένα πίσω, εἶχε τὴν κανονικότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ τύπου, ὁ ὁποῖος πάντοτε μὲ ἔθελγε καὶ ἐσκλάβωνε τὴν καρδίαν μου. Ἡ ἁρμονία τῶν

γραμμῶν ἦτο τελεία ὥπως εἰς ὅλα τὰ ὄρατα δείγματα τῆς γλυπτικῆς. Ἡ ἔκφρασις τῆς ἦτο ὡς νὰ ἐπερίμενε τὰς τιμὰς καὶ τὸν θαυμασμὸν τοῦ κόσμου.

Ἐνὰ πρῶτὸν κατὰ τὸν πρῶτον προῖόνον περιπατόν μου μέσα εἰς τὸ μεγάλο πάρκο τὴν συνήνησα. Τὸ πρῶτὸ αὐτὸ ἢ ὁμίχλη τοῦ Ὀκτωβρίου εἶχε γρήγορα διαλυθεῖ καὶ ἐσημαίτιζε εἰς τὴν ἀτμοσφαιρὴν σὰν ἀσημένια δίκτυα μὲ μεγάλας τρύπες, τὰ ὁποῖα ἐστηρίζοντο ἐπάνω εἰς τοὺς κλάδους τῶν μελλιδῶν. Μία φωτεινὴ λουρίδα ἔκανε τὸν Σηκουάνα νὰ φαίνεται ὡς μεταλλικὴ πλάκα τοῦ ἐφώτιζε τὴν ὀλόγουρα ἔκτασιν.

Τὰ φύλλα εἶχαν τὸ φθινοπωρινὸν χροῦμά τους, τὸ ὁποῖον ἔχει ὅλους τοὺς τόνους τοῦ κιτρίνου, ἀπὸ τὸ ὄχρον χρυσοῖζον ἕως τὸ βαθύ μετῆλλικόν. Τὰ μεγάλα δένδρα ἐμετρούσαν τὸ πολὺ αὐτὸ φῶς, χωρὶς τίποτε νὰ γαλοῦν ἀπὸ τὸ χροῦμά του. Ἡμῶν σὰν μεθυσμένος ἀπὸ τὴν γλυκύτητα τῆς ἐγέρσεως αὐτῆς, τὴν ὁποῖαν ἐφαλλαν αἱ ὑπολαίδες, ἐτάραξαν μὲ τὸ ἥσυχο πέταγμα τους ἢ πεταλοῦδες, ἐπάνω εἰς τὰ μισοκονιμένα τριαντάφυλλα. Καὶ ὅλα αὐτὰ ὑμνοῦσαν μὲ τὴν μυστηριώδη μουσικὴν τους καὶ τὰ λεπτὰ μῦρα τους τὸ εἶδωλόν μου.

Τὴν ἐκύτταξα. Μία ὄρατις ἀκτίς ἀπλώνετο, ἐπάνω ἀπὸ τὸ μέτωπόν της, ὡς αἱ διπλῆ πτέρυγες χρυσαλίδος καὶ ἐχρωμαίτιζε τὰ ὄρατα μελλιδῶν της μὲ ζωηρὰ φωτεινὰ χροῦματ' ἢ πρῶινὴ δροσιὰ εἶχε βάλει δύο μαργαριτάρια εἰς τὰ μαρμαίρινα μάτια της, καὶ τὸ χροῦμα τῆς ἀνατολῆς ἐλάειδε τὰ χεῖλη της, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ φυλλώματα τῶν δένδρων.

Μία Εὐχαρὶς ξανθὴ ἐβασίλευε μὲ πάντα εἰς τὴν καρδίαν μου καὶ εἰς τὴν σκέψιν μου.

Ὅταν ἐπληθύνθη πρὸς τὸ βράδυ, τὸ φθινοπωρινὸν λυκόφως δὲν εἶχε ἀκόμη ἀφήσει τὴν βασιλείαν εἰς τὸ σκότος· μὴ σκόνη ἀπὸ διὰ μάντια ἐπεφτεν ἀπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ ἡ βραδινὴ δροσιὰ ἐγένετο αἰσθητή. Ὁ οὐρανὸς εἶχε μείνει πολὺ καθαρός καὶ τὰ φῶτα τῆς αἰθούσης τὴν ὁποῖαν εἶχε κρυφὰ ἐγκαταλείψει καὶ ὅπου οἱ ξένοι μου ἐπικίξαν ἀκόμη Wisth ἔφριχταν ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ κλειστὰ παράθυρα φωτεινῆς λουρίδας ἐπάνω εἰς τὰ σκοτεινὰ δένδρα, τὰ ὁποῖα ἐφαίνοντο ὀλόρα εἰς τὸν ὀρίζοντα σὰν σκοτεινοὶ βράχοι, ἐνῶ τὰ κλαδιά τους ἐζωγράφιζαν κατὰ γὰς φανταστικὰ σχήματα.

Ὅταν ἔφθασα κοντὰ εἰς τὴν ἀντίσθητον ἐρωμένην μου ἢ συγκίνησίν μου ἠῤῥησε ἀπὸ νέον θέλγητρον, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἀκόμη δὲν τὴν εἶχα θαυμάσει. Μία σκιὰ θαυμασία ἐσκέπαζε τὸ κεφάλι της ὀλόκληρον. Τὸ ἀσημένιο βλέμμα

τῶν ἄστρον εἶχε κατέβη εἰς τὰ βλέφαρα της. Ὅλον τὸ ὄρατον σῶμά της τὸ ἐλάειδε ἢ αὐτὴ ἢ ἀσημένια ἀναύγεια ἢ ὁποῖα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἐχάνατο. Κάτι τὸ σοβαρὸν καὶ μυστηριώδες περιέκλειε τὴν ὠμορφίαν της, ἢ ὁποῖα εἶχε τότε μεταβληθῆ, σὰν νὰ τὴν ἐλάειδε ἀτμός ἀπὸ ἀρώματα, σὰν νὰ εἶχαν κατέβη αἱ πτέρυγες τῆς νύκτας ἐπάνω εἰς τὸ μέτωπόν της καὶ ἔκαμναν νὰ πάλουν ὀλόγουρα της ἀνίκηται πνοαί.

Καὶ ἔμεινα διὰ παντὸς ἐρωτευμένος ἀπὸ μίαν μελαχροινὴν Εὐχαριν.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας μὲ καιρὸν καταιγίδος καθὼς ἐκάθησα ἀπὸ κάτω ἀπὸ ἕνα πυκνὸν δένδρον, τὸ ὁποῖον εὐρίσκειτο κοντὰ της, μὴ μεγάλη λάμψις ἀναμμένου θείου ἐπέρασε τὴν ἀτμοσφαιρὴν ἀνάμεσα ἀπὸ ἕνα ζέσησιμα τῶν νεφῶν, καὶ μὴ διαβολικὴ σάλπιγγ' ἔσεισε τοὺς ἡσυχούς θόλους τοῦ στερεώματος. Ἐρρίξα ἕνα βλέμμα πρὸς τὸ εἶδωλόν μου καὶ ἀνεγνώρισα ὅτι μίαν Εὐχαριν πυρόχρους δὲν ἦτο ἀναξίς ἐπαίνων. Κατὰ τὴν πρώτην ἐπίσκεψιν ἔπυ τῆς ἔκκεμα κατὰ τὴν προσεχῆ ἀνοιξιν εἰς τὰς δικαιοσύνας τοῦ Πάσχα, ὁ ἥλιος ἐχρῶσσε τὰ μελλιδῶν της, ἀλλὰ τὰ χειμωνιάτικα κρῦα εἶχαν σκοτεινιάσει τὰ μάτια της, καὶ αὐτὸ μὲ ἔπεισε ὅτι μίαν Εὐχαριν ξανθὴ μὲ μαῦρα μάτια εἶναι ἀξίως ἀγάπης. Τέλος ἔπειτα ἀπὸ πολὺν καιρὸν, ἔταν τὸ μεγάλο πάρκο εἶχε ἐγκαταλείψῃ, τὴν ἐπικνεῖδα μὲ μαῦρες λουρίδες εἰς τὸ κεφάλι ἀπὸ τῆς πολλῆς βροχῆς· γλάστρες μικρῆς καμπανέλης κατέβαιναν εἰς τὸ μέτωπόν της, καὶ εἶδα ὅτι μίαν Εὐχαριν μελαχροινὴ μὲ γαλκνὰ μάτια ἀξίσει νὰ ξεπερλαθῇ κανεῖς.

Ἡ ὠμορφίαν της γυναίκας ζῆ ξεχωριστὰ ἀπὸ τοὺς συμμοῦς. Εἶναι κωμωμένη ἀπὸ κάτι περισσύτερον μυστηριώδες καὶ περισσύτερον βαθύ ἀπὸ τὰ χροῦματα τοῦ εὐχαριστοῦ τὰ μάτια της. Στοιχεῖον ἀπολύτως ἄβυλον, εἶνε ἢ ἀρμονία τῶν χρωμάτων αὐτῶν μεταξὺ των, ἐπίσης μεγάλη ἔπος ἢ ἀρμονία τῶν γραμμῶν εἶναι ἢ λογικὴ ἢ ὁποῖα πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὴν συνένωσίν των. Ἰδοὺ διατὶ αἱ ξανθοὶ γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι βάζονται κασταναί, καὶ αἱ κασταναὶ αἱ ὁποῖαι βάζονται ξανθοί, κάμνουν ἐγκλημα καὶ βεβηλώνουν τὴν ὠμορφίαν τους. Εἶνε ἀσέβεια νὰ φαντασθῆ τις μόνον, ὅτι κάτι δύναται νὰ εἶναι ἀπόλυτον εἰς τὴν γυναικεῖαν καλλονὴν καὶ ὅτι ἡμπορεῖ κανεῖς νὰ ξαναφτιάσῃ ἢ νὰ διορθώσῃ τίποτε εἰς αὐτήν. Ὁμορφία ξανθὴ καὶ ὠμορφία μελαχροινὴ, δύο εἶδη ἀθανάτου πράγματος, τὸ ὁποῖον δὲν μᾶς σκλαθόνει παρὰ μὲ τὴν ἀπόλυτον ἀκρίβειαν τῶν συμφωνιῶν, ὥπως μίαν θεῖαν μουσικὴν

γραμμῆν ὄχι γιὰ τὰ αὐτιά μας, ἀλλὰ γιὰ τὰ μάτια μας.

Καὶ μὲ τὴν δικαίαν αὐτὴν παρατήρησιν, ὅπου ἐξεδηλοῦτο ἡ μεγάλη μου πίστις πρὸς τὴν ἀγάπην, ἔφθασα τὸν φίλον μου νὰ θαυμάζῃ τῆς γυναικῆς, ὅπου θέλουν νὰ μᾶς ἀπατήσουν ἀκόμη καὶ εἰς τὸ ἀληθινὸν χροῦμα τῶν μελλιδῶν των.

(ARMAND SILVESTRE)

(Μετάφρ. δος ΕΙΡ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΛΟΓΙΣΜΕΝΟ ΡΑΣΟ

ΤΟΥ κ. ΠΑ. ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ

Πέρασαν τὰ Χριστούγεννα μὲ τὴν νυκτερινὴν λειτουργίαν καὶ τὶς σιγαλῆς ἀρχαῖες ψαλμοδίες. — Ἄγγελοι μετὰ ποιμένων δοξολογοῦσι· μάγοι δὲ μετὰ ἀστέρος ὁδοιποροῦσι. — Εἶχανε καθάρσει τὰ ἀσημικά της ἐκ κλησίας καὶ πλύνει τὶς εἰκόνες μὲ ῥοδοσταμο ἔτριψαν κάτω τὰ μεγάλα μάρμαρα καὶ σκόρπισαν πράσινα φύλλα δάφνης, οἱ κολῶνες φάραγα χιτῶνες γιορτινοὺς ἀπὸ ἀσβέστωμα καινούργιο, τὰ καυτηλοπόττρα ἦταν ἐξέχειλα ἀπὸ ἀθῶο λάδι ἴδιο μέλι Ὑμηττοῦ ξανθοῦ, καὶ στίς κορφῆς ἀπάνω τῶν λευκῶν κερῶν σιγότερμε σὰν ὄνειρο μὴ πλάση ἀπὸ φαιεὸ ἀχνό. μύριες πεταλοῦδες μὲ χρυσὰ φτερά, πετώτας γύρω ἀπὸ ἕνα λούλουδο γιγάντιο μὲ κρουσταλένια πέταλα, τὸν πολυέλαιο.

Τὰ θυμιατήρια στριφογύριζαν σὲ γυμνασμένα διάκων δάχτυλα καὶ σπόρπιζαν τὸ ἀσημένιο ἀλληλουῖα τῶν κουδουνιῶν τους, ὅπως πάνω ἀπὸ τῆς Βηθλεὲμ τὸν κάμπο μωρμουρίζανε σὲ ἢ χους νυσταγμένους ἕνα προανάκρουσμα ἀγνό, στὸ ἀνοιγμα τοῦ οὐρανοῦ, τὰ κουδουνάκια ποῦ κρεμόντουσαν ἀπὸ τῶν προβάτων τὰ λαιμά. Ἐξαφνα μέσα ἀπὸ τὸ ἱερὸ ἀκούστηκε μοναδικὴ τοῦ λειτουργοῦ μεγάλη ἢ κραυγὴ καὶ χειμαρρῶθηκε ὀλόφωτη, σὰν ἴστανε τοῦ ἀστρου ἢ μαρμαρίγ τοὺς μάγους ῥίχνοντας γονατιστοὺς μοστὰ στὴ φάτιν: «Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε....»

Ἐπειτ' ἀπὸ τὴ φαντασία μου μετακινήθηκε καὶ βρέθηκε μπροστὰ μου ἕνα ἐπιπλο μεγάλο, μὴ πανοραματικὴ ἀναπαράσταση τῆς Γέννησης κάτω ἀπὸ τὴ θῆκη της τῆ γυάλινη, ποῦ κάπου ὅταν ἦμουνα παιδί θυμᾶμαι νὰ τὴ θαύμαζα. Βουρὰ μὲ χιόνια στὸν ὀρίζοντα, ποτάμια, χωρικές μὲ χτυπητὰ φορέματα ἔχοντας τὸ σταμνὶ στὸν ὄμο καὶ τραβώντας κατὰ τὰ πηγᾶδια, πρόβατα, τσοπάνιδες, σκυλιά μελιές σηκώ-

νοντας μέσα σὲ φυλλωσιές ἴδια καλάθια ὀλοστρογγυλες, φορτία ἀπὸ προπατορικοὺς καρπούς, ἔπειτα, μέσα σ' ἕνα σπήλαιο, ἢ ταπεινὴ λαμπρότητα τῆς φάτιν, κ' ἔξω ἀπὸ τὰ κάστρα, μακρὰ τῶν μάγων ἢ πομπῆ, ἀραπάδες σαρικοφόροι πάνω σὲ καμήλες καὶ λευκοὺς ἐλέφαντες.

Ἡ τελευταία μου ἐντύπωση ἐκείνης τῆς ἡμέρας ποῦ ξημέρωνε ἦταν σὰ νὰ γίνε μὴ φλογέρα, καὶ στίς πειτε μου αἰσθήσεις ἀνοίγματα ἰσάριθμα στὸ φίλιτισι τοῦ ὄργανου λεπτογρημένα, εἰοιωθα νὰ τρεμοστάζουσε τὰ ἄκρα τῶν δαχτύλων ἑνὸς μουσικοῦ οὐρανοῦ.

Σὲ λίγο ἤρθε κ' ἡ Ἀρχιχρονία.

Κάθε τάξη, ἔπρεπε σύμφωνα μὲ μαθητικὴ συνήθεια νὰ ἀγοράσῃ φρούτα, σίκα, κάστανα, χουρμάδες καὶ νὰ τὰ ἐκθέσῃ πάνω σ' ἕνα δυὸτρα πέξια, μὲ ἐπισημότητα φερμένα μέσ' στὴ μέση, ἀπὸ οὐ πρῶτα εἶχαν πάρει τὴν ἀριστοκρατικὴ κορμοστασιά μπουφέδων κάτω ἀπὸ καθαρὰ τραπεζομάντηλα καὶ πεύκων κλώνου στολισμένους μὲ χρυσόχαρτα

Τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς τὸ γλέντι ἔπαιρνε φωτιά καὶ τραγουδάκια ζωηρὰ πετοῦσαν ἀπὸ τὰ φοβισμένα στόματά μας σὰν τὶς σπιθὲς κάποιου πόθου βουτηγμένου μέσ' στὴ στάχτη τῆς καλογερικῆς σβυσήλας.

Ἐπέλεκε ἕνας τὰ μαλλιᾶτου, σήκωνε μὲ τὴν δύο του δάχτυλα τοῦ ῥάσου του τὶς ἄκρες καὶ μιμότανε ἕνα χορὸ μπαλέτου, πέρνοντας στάσεις σὰν ἐκείνη ποῦ μᾶς δείχνη ἢ χορεύτρια Camargo ζωγραφισμένη ὅπως εἶναι πάνω στοῦ Lancret τὸν πίνακα. Μαδοῦσε στὰ χαρακτηριστικά της φυσιογνωμίας του μὴ ἐκφραση γυναικῆς λιγωμένης, ἀναποδογύριζε τὰ μάτια, σούρωνε τὸ στόμα καὶ στριφογυρνοῦσε μέσα σὲ μὴ τρικυμία ἀπὸ γέλια καὶ χειροκροτήματα

Ὅταν ἡ ὥρι προχωροῦσε μαζωνόμαστε ὅλες οἱ τάξεις σὲ μιὰν αἴθουσα μεγάλη, ἔτοποθετοῦμαστε γύρω στοὺς τοίχους καὶ ἀφίναμε ὅλο τὸν τόπο μέσ' στὴ μέση ἀδιανὸ γιὰ κείνους ποῦ θὰ χόρευαν συρτό.

Καὶ εἶναι τόσο ἐξωφρενικό, ἀν ἡμποροῦσε ἕνας βέβηλος νὰ δῆ μέσ' ἀπὸ τὴν φιλάργυρην ἀναλαμπὴ τῆς λάμπας, πάνω ἀπὸ πενήντα καλογέρους νὰ σαλταπεδοῦν ἴδιες ἀρκοῦδες ἀγαρμπες, ἀναμαλλιάρες καὶ βαριές, μὲ τὰ φαρδιὰ τὰ ῥάσα στὸν ἀέρα ἀπλωμένα, πότε σὰ φτεροῦγες, πότε σὰ οὐρές. Θέαμα γεμάτο πρόμο, κάτι μισοξεχασμένα παραμῦθια ὄλο δρᾶκους φέρνοντας στὸ νοῦ μου, ὅταν τὰ θεριά μεθάγανε μὲ αἷμα ἀπὸ οὐ πρῶτα μέσ' στὸ πατητήρι εἶχαν κοκκινήσει τὰ ποδάρια τους ζουλώοντας ἀντὶ ῥώγες σταφυλιῶν, καρδιές σφιχτῆς παλληκαριῶν.

Όταν σύγκορμοι πηδώντας και τινάζοντας το πάτωμα το σανιδένιο μέσ' στο μισοσκότεινο δωμάτιο πνιγμένο όπως ήταν απ' το σύννεφο της σκόνης, ρωτάγαμε σ' έναν άλλοκοτο ρυθμό :

Πώς το τρίβουν το πιπέρι

Του διαβόλου οι καλογέροι

άπαντοῦσε με βραχνή φωνή κείνος που ὄδη- γούσε το χορό :

Με τή μύτη τρίβουνε

Και το κοπανίζουνε

ή το δάχτυλο ή το κούτελο, ή ὅ,τι ἄλλο του κατέβαινε κείνη την ὥρα.

Έβλεπα τότε να ξαπλώνονται στο πάτωμα ὀλόμαυρα των καλογέρων τα κορμιά και να σπαράζουν απ' τα γέλια, τρίβοντας χάμω ὅ,τι πρόσταζε ὁ ἀρχηγός.

Τόση ἦ-ανε του πυρετου ή λύσσα, ὥστε ὅταν σηκωθήκαμε ἄρχισαν οἱ σκουπιές και τα γαργαλητιά και ἕνα χέρι κοκκαλιάρικο βγήκε ἀπο το νέφελο της σκόνης, ὠρμησεν ἴδια ὀχιά, μ' ἄρπαξε απ' την κοτσίδα και την ἔστριψε στα δάχτυλά του τόσο δυνατά, ὥστε θα την ξερίζωνε ὀλόκληρη δεμένη ὅπως ἦτανε σφιχτά μ' ἕνα κορδόνι παπουτσιού, ἂν το κουδούνι του διαδρόμου δὲν εὐαγγελιζότανε της ἑορτῆ, τῆ λή- ξη, σκορπίζοντας με κάθε χτύπημά του σάν κι ἄπονα μπρούτζινο ἀποσιωπητικό στο τέλος των καλογεριστικων Διονυσίων....

Ξεπρόβαλαν και ἡ χρωματιστές ἀπόκρηξ στοὺς δρόμους του χωριού ἔπειτ' ἀπο λίγες μέ- ρες φωνές, τραγούδια και μεθύσια, ἀνεβάζον- τας πάνω στο λόφο ἄτονους ἀντίλαλους, κάτι σάν το κοιμησμένο ἀγομαχητό που θ' ἄφην' ἡ Αὐλή του Σαρδανάπαλου, ὅταν ἔσβυναν οἱ χρυ- σοὶ λαμπτήρες μέσ' στην αἶθουσαν του θρόνου και στα σκαλοπάτια πάνω, ἀπο μάργα- ρα φτιαγμένα, κατρακύλαγαν για να θρυματι- στοῦνε οἱ πετραδοστόλιστες τιάρες σαιραπῶν ἀμούστακων, με γυναικῶν στεφάνια ἀπο λού- λουδα γαζίας, γυναικῶν με μόνο σκέπασμα στη γαλατένια γδύμια τους ἕνα κοράλλινο μεγάλο κρικό, που τραβοῦσε πάνω ἀπ' τοὺς ἀστραγά- λους των ποδιῶ τους κάτι σάν αἱματωμένη μα- χαيريού κοψιά.

Ὁ ἀέρας ἄρχισε να γίνεται σάν το μεταξύ μαλακός και να χαϊδεύη τα μαλλιά μου, μαλακά ἴδιο μεσημεριάτικο της ἀνοιξιν ἀγέρι.

Κάτω, ἀκόμη ἀπολαυστικούς σκοπούς παρα- ληρούσανε τα ὄργανετα, μελωδίες φρυγικές, κά- νοντας να φαντάζεσαι συμπόσια ἀρχαία σάν κ' ἐκείνα που ἀκίνητοὺν πάνω στους μαύρους της Τανάγρας ἀμφορεῖς, ἱστορημένους με κερα-

μίδι, λευκό και γαλανό ζωγράφισμα. Μια χλιαρή και μυρωδάτη δύναμη ἀπο τα χαμο- λούλουδα ἀνέβλυζε του λόφου, λές και θαρροῦ- σαν, ὅτι ἤμουν πεταλούδα, και ἔδειχνε τώρα το καθένα ἀπ' αὐτά την προθυμία του ποῦ να πρωτοπετάξῃ μπρὸς στο διάβα μου μια πρόσ- κληση.

Τὸ μεσημέρι ἄπλωνε ὁ ἥλιος τῆ χαρά του στη μαγεία ὅλης της τοποθεσίας και ἐκένταγε χρυσές παγέτες πάνω στο θαλασσιῦ μανδῦα, βουτηγμένο, σὲ μια νάρκη τόσο κυανή, ὥστε να δείχνῃ μαυρισμένη, ἔτσι σὰ νάτανε ὁ πόντος ὄλο θλίψη ἀπο την πολλή του εὐτυχία.

Τότε γλυστρούσανε, ἀπ' τα καλπάρια των νησιῶν και ζυγίζοντανε στο κύμα τρεχαντήρια με πανάκια κόκκινα, σταλαγματιές κατεβασ- μένες ἀπ' τα στήθια νεραϊδῶν που μάτωσε του Τρίτονα ή κόγχῃ, ὅταν ἔπειτ' ἀπο ἕνα βουερό κυνήγημα μέσα στα βάθητὰ ζαφεῖρινα, θριαμ- βευτῆς ἐκείνος τῆς ἀνέβαζε πάνω στα τετω μένα νεῦρα του ἡλιοκαμένου μπράτσου του.

Πέρασε γλήγορα ἡ ἐποχή του πειρασμου και οἱ σαράντα μαυροφόρες σιγά σιγά ἀνέβηκαν ξανά στοὺς λόφους την κορφή για να μπουνε στο μοναστήρι ψέλνοντας. Μέρες ὄλο στενοχώρια κ' ἐπανάσταση.

Ἀμφιβολίες τρομερές ἐσκότισαν το νοῦ μου και τα μαῦρα σύννεφά του σέρνουν ἀπο τότε τῆ σκιά τους ὅπου ἀπλαθῆ το βλέμμα μου και δὲν τ' ἀφίνουνε να διακρίνῃ, να ἐλπίση και να ἀ- φοσιωθῆ.

— Τραβήξετε ἀπο μπροστά μου του Ναοῦ τα καταπετάσματα, του Σολομώντα τῆ λυχνία σβύσετε και οἱ λευίτες, σεις, ἀρματωθήτε με τοὺς ἀργυρούς μπαλτάδες της θυσίας, γιατι θα μῶ μέσα στο ἄδυτο σέρνοντας τον λαὸ ξοπίσω μου για να του δείξω πὼς ὁ τόπος ἐκεῖ μέσα εἶνε ἀκατοίκητος και ἀδιανός.

Τὴν ὥρα που θα πέφτουν οἱ πυλώνες μπρού- μιτα μπροστά στα βήματα μου σκέφτηκα πὼς κάποιος θα βρεθῆ Ἡρόστρατος ἀπὼξω για να καταστρέψῃ ὅ,τι δὲν θα ἔχῃ λόγο να ὑπάρχῃ πιά. "Ἄδιους ναοὺς τί θα τοὺς κάνουνε οἱ ἂνθρωποι; Και ὅμως για να βρίσκει την ἐκδήλωσή της ἡ ὠραισύνη και για να σκορπίξῃ κάποιου χρώμα, κάποια μουσικῆ βαθιά στοὺς ζωϊκούς παλμούς της ὑπαρξῆς, πρέπει κάτι το ὑπερ- φυσικό να την καθαγιαξῆ μπρὸς τα βλέμματα του ὄχλου του χυδαίου.

Ἡ Τέχνη ἔχει για κανόνα την ἀπάτη. Και μόνη ἡ ἀπάτη εἶνε Ὁμορφία.

— Τραβήξετε και πάλι του Ναοῦ το κατα- πέτασμα του Σολομώντα τῆ λυχνί' ἀνάψετε και οἱ λευίτες πάρτε κιθάρες και ψαλτήρια

για να τελετουργήσετε του Ἄδονάϊ τα μυστήρια.

.....

Μέσα στο βάσανο της στενοχώριας μίας σα- ρκοστής ἀτέλειωτης, ἡ κάθε μια Παρασκευῆ πρσινίζε στοὺς χρόνου τῆ περιοχῆ σάν ὄαση, ὅπου λιγάκι ἡ ψυχῆ μου σταματοῦσε για να πάρῃ δύναμη. Κάθε ἀπόγευμα Παρασκευῆς, στις τρεῖς ἡ ὦρα, ὅταν ἰπ' τῆ θάλασσα ἀέ- βαινε ἕνα ἀγέρι και κουνούσε τῶν δαφνῶν τα φύλλα, σκορπίζοντας το ἄρωμά τους το βαρύ, ἔτσι σὰ να θυμιάτιζαν την ἀτμοσφαῖρα, πη γαίναμε κατά την ἐκκλησιὰ για την ἀκολουθία του Ἀκαθίστου.

Σκυφτός ἀπάνω στο στασίδι μου εἶχα τα μάτια τότες ἀνοιχτά, με τίποτε δὲν κύτταγα. γιατι το βλέμμά μου ἦτανε γυρισμένο ἀπο την ἀνάποδη και παρακολουθοῦσα πάνω στον ὀρί- ζοντα της σκέψης μου να ζετυλιγεται ὄλη της ἱστορίας μας ἡ ποίηση

Βρισκόμουν τότε στη Μεγάλῃ Ἐκκλησιᾷ, μέσα στις στοές του Ἐβδομου εἶτε στις σκάλες τις πετρένιας του μοναστηριού Βλαχερνῶν, κ' ἔβλεπα να περνοῦν σὲ κάθε μαγικὸ ξεφώνημα, και στεναγμὸ του ὕμνου, Βασίλισσες με τῆ με- νεξελιά πορφύρα και το μαργαριταρένιο στέμμα στο κεφάλι Θεοδῶρες. Εὐδοκίες και Ζωές, γυ- ρίζοντας με χάρι το κεφάλι τους ἀπάνω ἀπ' τον ὦμο, για να δοῦν με του ματιού τῆν ἄκρη, φούντες με σμαράγδια πράσινα πλεγμένες. φούντες που κατέβαιναν ἀπο ἄλυστιδίτες ὄλο μάλαμα στη βάση της κορώνας κρεμισμένες, πάνω ἀπο το αὐτί. Ὑμνος ἀθάνατος μεστός ἀνατριχίλα ἐθνικῆς ζωῆς, ὄλο ὑπερηφάνεια για μεγαλεία περασμένα, με ἀθάνατα :

Ὡς λυτρωθεῖσα τῶν δεινῶν

Εὐχαριστήρια ἀγραφῶ Σοι ἡ πόλις Σου Θεοτόκε

"Ἐπαινε ὁ δεξιὸς χορὸς σάν νάτανε ὑπνω- τισμένος ἀπ' τις ἀρμονίες ὅσες σκόρπισε και οἱ ψαλμοὶ ἀκούγοντας ἡδονικὸ ἀπ' τον ἀρι- στερό που ξύπναγε για να ριχτοῦν ἀγάλι, ἀγάλι, ἴδιο δίχτι ἀπαλό, φτιαγμένο με χρυ- σές και βύσσινες κλωστές μεταξωτές σὲ ἕνα μαγεμένο ὄνειρο το νοῦ μου παρασέρνοντας.

"Ἐβλεπα τότε να περνοῦν ξανθοὶ και γαλα- νοὶ Βαράγγιοι με το πορφυρὸ το φόρεμα το κολ- λημένο στο κορμί τους το πολεμικό, Πρωτο- σπαθάριοι με πράσινο μανδῦα σκαρμαγγιο, Δομέστικοι ξυραφισμένοι και φατρία με το μαῦρο το κοντό τους φόρεμα.

"Ἐβλεπα Κοντοτιέρους σὲ κατάφρακτα ἀλό- γατα κάτω ἀπο τα κάστρα κανενὸς λησμονη- μένου Ἐξιρχάτου και Μελισσινές και Δούκενες Ζωστές, με τα μυτερά ἀπο δαμασκινο καλύμ- ματα που ἀνέμιζιν γάζες ἴσαμε τα πόδια τους σερνάμενες ἀκουμπησμένα στο κεφάλι τους το σγουρομάλλικο, γυρτὸ ἀπάνω ἀπο τα προ- σευχητάρια.

Μέσα σὲ τρώγλες θολωτές, ἀραχνιασμένες, ὄλο σίδηρο και πέτρα μαύρη και ὕγρη, κανένα Κομνηνὸ ἀλχημιστῆ ὀλόρθο μπρὸς σὲ φλογερά φουρνέλα, και στον Ἰππόδρομο μια στάσην αἱματοβαμμένη τῶν **Πρασίνων**, βρισιές και πετροβόλημα κατά το θεωρεῖν το αὐτοκρατορικό ὅπου περίτρομη μια ὑπερήφανη Λύγουστα ἔ- τρεχε για να χωθῆ στο Ἴερό Παλάτι.

"Ἐψαιλναν οἱ χοροὶ κ' ἡ μελωδία ρύθμιζε το πέταγμα της σκέψης μου που ὄλο παρακολου- θούσε σ' ἕνα μακρινὸν ὀρίζοντα ἀσιανό, χα- μένο, κατακίτρινο, κοντὰ στον Εὐφράτη καθρε- φτίζοντας στα πατριαρχικά νερά του, πύργους, πολιτείες ἀσπρες και φαντασμαγορικές, ἕναν καβαλλάρη δυνατὸ με σπαθί και με κοντάρι, σάν τῆν ἀστραπὴ ὀλόφλογο.

Κάποιον Ἀκρίτα ἀγνωστο, που φύλαγε ἄ- γνωστο θέμα, σὲ χρόνια ἀγνωστα, λησμονημένα.

Και στην κορφήν ὄλης αὐτῆς της τραγωδίας που μεγάλους ἀντηχοῦσε ἐθνικῆς ἱερουργίας σπαραγμούς, ἕνα κατάμαυρο δικέφαλο πουλί, πετοῦσε, στριφογύριζε, ἀνέβαινε, κατέβαινε....

Σὰ να το ζάλιζε το ἀσημένιο μισοφέγγαρο που ἄχνιζε ἀπο την ἔρημο της Ἀραβίας κ' ἐ- πρόβαλλε στον οὐρανὸ τα δυὸ του κέρατα, λε- πίδες ψαλιδιῦ ἀκοισμένες, για να του κόψουν τις φτεροῦγες τις βασιλικῆς προορισμένες.

ΣΤΑΜΑΤΙΣΜΕΝΟΣ

Περνοῦνε οἱ ὄρες τῶν ὠρῶν,
Στον κύκλο της ζωῆς γραμμένες,
Στις πλάκες ὁμιω τῶν νεκρῶν,
Σταματισμένες.

Κ' ἐγώ, που ἀκόμα στῶν νεκρῶν
Τὴν πλάκα δὲν εἶμαι γραμμένος,
Εἶμαι στον κύκλο τῶν ὠρῶν,
Σταματισμένος.

ΤΥΠΟΙ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΤΗΣ ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΑΣΠΑΣΙΑΣ

(Ἡ Ἀσπασία καὶ αἱ μαθήτριά της)

Ἡρώ. Μὴ μὲ περιπαίζετε πάλιν διὰ τὴν ἀμάθειάν μου. Ἀλλὰ μοῦ φαίνεται παράδοξον πῶς διαρκῶς ὀμιλοῦμεν διὰ ποιητάς, πῶς διαρκῶς διαβάζομεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ποιήματα. Δὲν εἶχομεν λοιπὸν ἄνδρας τότε ποῦ ἔγραφαν ἀπλῶς χωρὶς μέτρον καὶ ρυθμὸς, ὅπως μερικοὶ ἀπὸ τούτων συγγράμματα; Ἡ μήπως οἱ ἄνθρωποι ὀμιλοῦσαν εἰς στίχους τότε ὅπως καὶ ἔγραφαν; Ὁ Σόλων ποῦ τόσον τὸν ἐθαύμασα μαζὴ σας, ἓνας ἄνδρας ποῦ ἐπολιτεύθη καὶ ἐνομοθέτησε, ἔγραψεν ἕως καὶ τοὺς νόμους του εἰς στίχους;

Ἀσπασία. Μοῦ ἀρέσει ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἡ Ἡρώ μᾶς δίδει κάθε φοράν νέα καὶ ἐνδιαφέροντα θέματα ὀμιλίας. Αἱ ἐρωτήσεις της εἶναι πάντοτε δικαιολογημέναι, διότι ἐπὶ τέλους ἓνας ποῦ ἀκούει ἔχει τὸ δικίωμα νὰ ἀπαιτῇ κάποιαν ποικιλίαν, νὰ ζητῇ νὰ εὐρύνεται ὅσον τὸ δυνατόν ὁ κύκλος τῶν γνώσεών του.

Μελπομένη. Εἶσαι καλὴ καὶ ἐπιεικὴς Ἀσπασία. Ἦτο τάχα ἀνάγκη, ἔταν μᾶς ὀμιλοῦσες γιὰ τὸν Σόλωνα νὰ μᾶς ἀνέπτυσσε πῶς ἔγραψε τοὺς νόμους του, ἀφοῦ μὲ τοὺς στίχους του, τὴν ὀρασιότεραν δηλαδὴ μορφήν τοῦ λόγου, μᾶς ἔκαμμε γνωστὸν καὶ τὸ νομοθετικὸν ἔργον του;

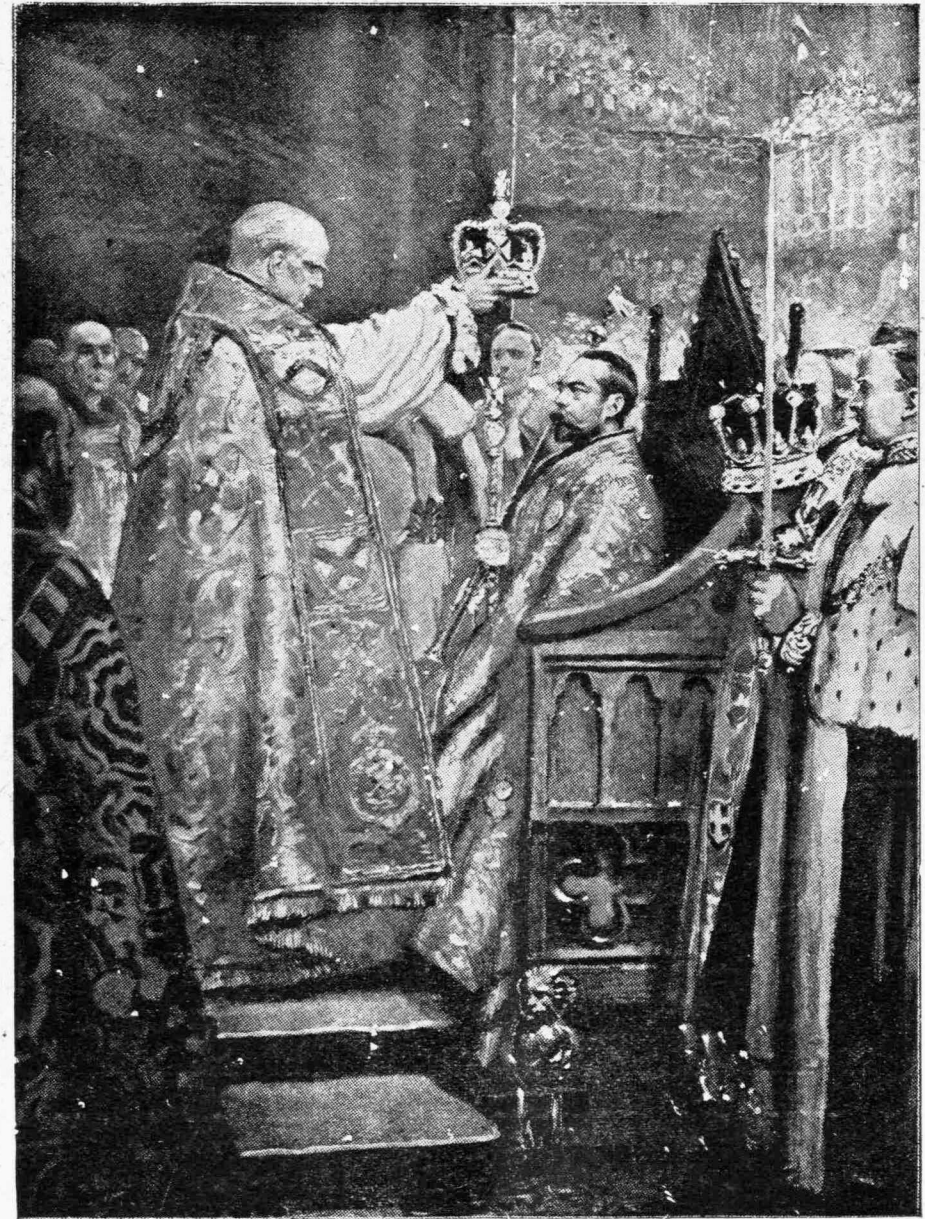
Ἡρώ. Εἶσαι πάντοτε κακὴ μαζὴ μου,

Μελπομένη, καὶ εἶναι λυπηρὸν ὅτι ἐνῶ εἶσαι τόσον εὐφυὴς δὲν προσπαθεῖς νὰ εἶσαι καὶ καλὴ, ὅπως ἡ Ἀσπασία. Ἄν ἀνέφερα τὸν Σόλωνα δὲν ἐννοοῦσα βέβαια αὐτὸ ποῦ εἶπες. Ἀφοῦ ἡ Ἀσπασία μαζὴ μὲ τὸν ποιητὴν μᾶς ἐπαρουσίασε τόσον τέλειαν καὶ τὸν πολιτικὸν καὶ τὸν νομοθέτην. Ἀπλῶς ἤθελα νὰ ἀκούσω καὶ διὰ τοὺς μὴ ποιητάς τοῦ παρελθόντος. Ἡ μήπως δὲν θὰ ὑπῆρξαν μεταξύ αὐτῶν μεγάλαι προσωπικότητες;

Ἀσπασία. Ἐνόησα τὴν ἐρώτησίν σου, Ἡρώ, καὶ τὴν ἐπιδοκιμάζω. Ἐπέμεινα περισσότερο μὲ τοὺς ποιητάς, διότι ἡ ποίησις εἶναι ἡ ἐμορφιὰ τοῦ λόγου καὶ ἓνα κορίτσι ἀκούει μὲ περισσότερο χάριν καὶ προσοχὴν τὰ ὀρατικὰ πράγματα ἀπὸ τὰ σοφά... Ἄλλως τε...

Ἡρώ. Ἀλλὰ τάχα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γράφονταν ὀρατικὰ πράγματα χωρὶς μέτρον καὶ ρυθμὸν. Ἐξέφρανα, ὅπως διηγείσαι σύ, Ἀσπασία. Ἐὰν ἤμπορούσαμεν νὰ γράφωμεν ὅπως ὀμιλεῖς, ἢ ἐὰν ἤθελες νὰ γράφης ὅ,τι λέγεις, βεβαίως χωρὶς μέτρον καὶ ρυθμὸς θὰ εἶχαμεν ἀριστουργήματα λόγου.

Ἀσπασία. Παιδί μου, σὲ εὐχαριστῶ. Ἀσχετὰ πρὸς ἐμὲ, βέβαια καὶ νὰ ὀμιλῇ κανεὶς ἀπλᾶ μὲ κάποιαν χάριν καὶ εὐρυθμίαν ἐκφράσεως εἶναι πρᾶγμα ὀρατὸν. Ἀλλὰ νὰ γράφῃ εἶναι πολὺ δυσκολώτερον. Οἱ ποιηταί, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μᾶς διηγούνται φανταστικὰ πράγ-

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΤΙΓΜΗΝ ΤΗΣ ΣΤΕΦΕΩΣ

ματτα και ο μύθος η η παράδοσις του ακολουθούσαν τους άφινει ελεύθερον το στάδιον να ακολουθούσαν την ιδίαν των σκέψιν, την οποίαν εύκολα περιπλέκουν εις τον μύθον. Άλλὰ δια να γράψη κανείς χωρίς μέτρον, δια να απομακρυνθῆ από τὰ γόνιμα τῆς φαντασίας στρώματτα εἶνε πρᾶγμα πολὺ δύσκολον. Οἱ λογογράφοι τῆς ἐποχῆς αὐτῆς εἶναι πολὺ ὀλίγοι καὶ ἀπὸ τοὺς πειρὸ περιφήμους ἤμπορῶ να ὀνομάσω δύο τρεῖς συμπολίτας μου.

Καὶ ἕως μάλιστα ἕνα καὶ μόνος ἀπ' αὐτοὺς ἤμπορεῖ να ὀνομασθῆ πραγματικῶς λογογράφος. Διότι οὔτε ὁ παμπάλκιος Αἰώωπος οὔτε οἱ ἑπτὰ σοφοὶ τοῦ ἔγραψαν τὰ διάφορα Ἄποφθέγματα τῆς σοφίας των ἤμποροῦν να ὀνομασθοῦν λογογράφοι, ἀλλ' οὔτε ἄλλοι ἄπλῶς τοῦ ἔγραψαν ἱστορικὰ ἔργα.

Ὁ συμπολίτης μου λοιπὸν Ἐκταῖος ὁ ὀποῖος δὲν εἶνε καὶ πολὺ παλαιότερος μὰς ἔγραψεν ὡς λογογράφος δύο μεγάλα ἔργα : Τὰς Γενεαλογίαις καὶ τὴν Περιγραφὴν τῆς Γῆς.

Ἡρώ. Θὰ εἶνε θαυμάσιον τὸ ἔργον αὐτό. Ἀσπασία. Ἦτον ἄνθρωπος, πλουσιώτατος καὶ ἀριστοκράτης ὁ Ἐκταῖος καὶ εἶχε ταξιδεύσει ὅλον τὸν γνωστὸν τότε κόσμον, δηλαδὴ τὴν Ἀσίαν, τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Εὐρώπην. Εἶχε μελετήσῃ τὰ ἔθνη, τοὺς νόμους καὶ τὰ πολιτεύματα τῶν λαῶν, τοὺς ὁποῖους ἐπεσκέφθη. Ὅταν ἐπέστρεψεν εἰς Μίλητον ἠθέλησε να πολιτευθῆ καὶ προσεπάθηκε να ἀποτρέψῃ τοὺς συμπολίτας του ἀπὸ τοῦ να ἀποδοθοῦν εἰς πόλεμον μετὰ τὴν Περσίαν. Δυστυχῶς ἀπέτυχε.

Τότε ἀπεσύρθη εἰς μίαν ἐξοχικὴν ἔκφυλιν του καὶ ἤρρισε να γράψῃ τὰ ταξίδια του τὰ ὁποῖα ἦσαν πολὺ ἐνδιαφέροντα. Διότι δὲν περιέγραψε μόνον ὅ,τι εἶχε ἰδεῖ, ἀλλὰ καὶ ὅ,τι ἔκρινε. Τὸ ἕνα βιβλίον τὸ ὠνόμασεν Ἀσίαν καὶ τὸ ἄλλο Εὐρώπην. Βιβλία καταγραμμένα μετὰ περιγραφῆς δυνάτεας, μετὰ γλαφυρότητα καὶ μετὰ μεγάλην διαύγειαν. Ἄν καὶ συνοδεύονται ἀπὸ γεωγραφικοὺς χάρτας, δὲν εἶνε ὅμως βιβλία γεωγραφίας. Μᾶλλον ὡς ἱστορικὰ καὶ φιλοσοφικὰ ἤμποροῦν να χαρακτηρισθοῦν. Ἐκταῖος δὲ μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τὴν ἐποχὴν των.

Κλειώ. Ὡστε ὁ Ἐκταῖος εἶναι καὶ ὁ πρῶτος τοῦ ἔγραψε χάρτην γεωγραφικὴν ; Νὰ μιὰ λεπτομέρεια πολὺ ἐνδιαφέρουσα.

Ἀσπασία. Ὁχι ὁ πρῶτος. Πρὸ αὐτοῦ εἶχε γράψῃ ὁ Ἀναξίμανδρος. Ἀλλὰ ὄχι διὰ τὰς ἰδίαις χώρας. Τὸ σπουδαιότερον εἶναι ὅτι ἂν ὁ Ἐκταῖος δὲν ἔγραψε τὰ βιβλία αὐτά, ὁ Ἡρόδοτος οὔτε θὰ ἀνελάμβανε να περιηγηθῆ τὰς χώρας αὐτάς, ὅπως τὸ ἔκμεν, ἀλλ' οὔτε ἔ-

σως θὰ ἔγραφε τὸ θαυμάσιον ἱστορικὸν του ἔργον. Ὁ Ἐκταῖος ὑπῆρξεν ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἡροδότου καὶ καθὼς ἀπεδείχθη εἰς τὸ ἔργον τοῦ Ἐκταῖου ὀφείλει πολλὰ καὶ ἡ ἱστορία καὶ ἡ γεωγραφία τῆς γῆς.

Ἡρώ. Καὶ μόνον αὐτὰ τὰ δύο βιβλία ἔγραψε ;

Ἀσπασία. Καὶ τὴν Γενεαλογίαν. Δηλαδὴ ὁ Ἐκταῖος εἶπεν ὡς λογογράφος διὰ τὴν γενεαλογίαν τῶν θεῶν ὅ,τι εἶπε περίπου ὁ Ἡσίοδος ὡς ποιητής. Καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον ὁ κριτικός, ἕνας αὐστηρὸς κριτικὸς κρύπτεται ὀπίσω ἀπὸ τὸν συγγραφέα. Εἶναι περίεργος ὁ τρόπος μετὰ τὸν ὁποῖον ἀρχίζει τὸ βιβλίον του αὐτό. «Ἐκταῖος ὁ ἐκ Μίλητου λέγει τάδε : Γράφω τὰ πράγματα αὐτὰ ὅπως μοῦ φρίνονται πιθανότερα καὶ πλέον ἀληθινὰ. Διότι οἱ λόγοι τῶν Ἑλλήνων εἶναι διάφοροι καὶ, κατὰ τὴν γνώμην μου γελοιοί».

Ἴδου ἕνας χαρακτηρισμὸς αὐστηρότατος διὰ τοὺς Ἕλληνας καὶ μίαν κριτικὴν, ἡ ὁποία διατυπώνεται δι' ἕνα ὀλόκληρον λαὸν εἰς δύο μόνον λέξεις. Ἐν γένει μετὰ μίαν λέξιν του ξηρὰν ἐξωγράφει λαοὺς ἢ πρόσωπα. Εἰς αὐτὸ συνίσταται ἡ μεγαλητέρα του δύναμις.

Ναυσικὰ ἢ Φιλόσοφος.

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΜΟΥ

Πρώτην φορὰν τρώγω εἰς τὴν τραπεζαρίαν τοῦ ξενοδοχείου, μετὰ κλεισμέναν παράθυρα καὶ μετὰ συνοδεῖαν διακοσίων ξένων. Αἱ κυρία μετὰ ντεκολτέ καὶ διαμαντικὰ καὶ οἱ κύριοι μετὰ σμόκιν. Πειρὸ γελοῖο πρᾶγμα ἀπὸ τὴν ἐθιμοτυπίαν αὐτὴν τῆς τραπεζαρίας τοῦ ξενοδοχείου δὲν ὑπάρχει. Ἄνθρωποι τοῦ ταξιδεύουσι γὰρ να ξεκουρασθοῦν, να ζήσουν κάπως ζωὴν φυσικὴν, νὰ ἀπαλλαγθοῦν ἀπὸ τὰ βάσανα τῆς ἐτικέτας, να εἶναι ὑποχρεωμένοι να κουβαλοῦν μαζὴ των φράκκ, τουκλέτες καὶ διαμαντικὰ διὰ να ἐπιδεικνύωνται εἰς ξένους καὶ ἀγνώστους.

Ἡ chemisette μου καὶ τὸ ἄσπρο λινό μου φόρεμα ἔκμνε παρατονίαν εἰς τὴν πολυτέλειαν τῶν διαμαντοστολισμένων λαϊκῶν. Ἀπὸ τὴν βίαν μου μάλιστα να μὴ ἀργήσω εἰμι καὶ τὰ στραβοκουμπωμένα. Ἡ σύζυγος τοῦ ξενοδόχου, νέαν γυναικουὺλα τοῦ ἐπιστατεῖ καὶ βοηθεῖ εἰς τὸ σεβίρισμα, ἔρχεται ἴσως μου καὶ μετὰ τὸν τρόπον, ἐνῶ προσποιεῖται ὅτι κατὰ μὲν λέει, διορθώνει τὴν ἀνορθογραφίαν αὐτὴν τοῦ κουμπώματος.

Κυρία μου, τί δυστυχία ! Εἶναι φοβερόν ! Ἐως ὅτου να ἐνοήσω περὶ τίνος ἐπρόκειτο,

ἐφοβήθηκα μήπως ὁ σιδηρόδρομος μετὰ τὸν ὁποῖον εἶχε φύγει ἡ συντροφιά μου, εἶχεν ἐκτροχισθῆ.

— Αὐτὸ ἦτο τὸ τρομερόν ! Κλάει ἐν τούτοις ἡ ὑπηρεσία σας, ἡ ὁποία ὄσον καὶ ἂν ἐκτύπησα.....

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ ἄλλοι τρώγουν. Καὶ ἐγὼ ἀκούω γλώσσας ἀνακατωμένες, καὶ βλέπω πλάτες μετὰ κόκκαλα καὶ πλάτες πληθωρικές καὶ πλάτες μακλαχρές καὶ μετὰ σημάδια ἀπὸ βεντούζας. Πρέπει να προσθέσω ὅτι πλειονοψηφοῦν αἱ γερμανίδες καὶ αἱ ἐλβετίδες εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν ἐκθεσιν τῆς ἀσχημάτης. Ἡ ὄρεξις μου ἔχει πάθει ἀβαρίαν ἀπὸ τὸν θόρυβον, ἀπὸ τὰ θεάματα αὐτὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἀσφυκτικὴν ζέσσην, τοῦ προηγεῖται πάντοτε τῆς βροχῆς. Σηκόνουμι ἐντελῶς δύσθυμη. Ποῦ να περᾶσω τὴν βραδεῖά μου ; Εἰς τὸ καζίνο. Εἶναι κοντὰ μὰς ἐκεῖ, τὰ κοντσερτα εἶναι ὑπαίθρια καὶ θὰ τραγουδήσῃ μίαν περίφημη κοντσερτίστα ἀπὸ τὴν Γενεύην.

Τὸ καζίνο ὥραϊο ! Τὸ κοντσερτο μέτριον. Ἐδῶ ἀκριβῶς, δηλ. ἐπάνω εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ χρειάζονται τὰ διαμαντικὰ καὶ τὰ ὥραϊα ντεκολτέ φορέματα, λάμπουν διὰ τῆς ἀπουσίας των. Ἡ κυρία τοῦ τραγουδεῖ εἶναι κακοντυμένη, μετὰ σκούρο ἄχρρο φόρεμα καὶ μετὰ λακμὸν κλειστόν. Κρατεῖ εἰς τὰ χέρια τῆς ἕνα μπουκέτο τὸ ὁποῖον τὴν σώζει μετὰ ἀπὸ τὰ χέρια, τοῦ συχνα εἶναι τὸ μικρὺριον τῶν εὐρισκόμενων εἰς τὴν σκηνὴν, ἀλλὰ συγχρόνως τῆς δίδει καὶ μίαν ἀδεξιότητα καὶ μονοτονίαν κινήσεων ἀνυπόφορον.

Τὸ τραγουδὶ τῆς διὰ τὸ ὁποῖον βρέγουν τόσα χειροκροτήματα εἶναι μέτριον. Ἐνας κύριος μετὰ φράκκ ἀνεβάνει εἰς τὴν σκηνὴν, τῆς δίδει τὸ μπράτσο του, τὴν κατεβάζει καὶ τὴν περιφέρει εἰς ὅλο τὸ καζίνο, ἕως ὅτου να φθάσῃ εἰς τὸ buffet. Ἄραϊα χειροκροτήματα, τὴν ἀκολουθοῦν ἀπὸ διαφόρους ὀμίλους εἰς τὸ πέρασμα τῆς. Εἰς κάθε τραγουδὶ γίνεται στερεοτύπως ἡ ρελακτικὴ αὐτὴ παρέλασις ἀπὸ τὸν χονδρὸν κύριον τοῦ καζίνου μετὰ τὴν κακοντυμένην τραγουδίστριαν. Τὸ κοντσερτο τελειώνει εἰς τὰς δέκα, ὅπως τελειώνουν ἐκεῖ ὅλα τὰ γλέντια. Ὀκτὼ ἕως δέκα. Μεθοδικότης ὅσον Ἐλβετικὸν ρολογιῶν. Ἐποθέτω ὅτι τὰ Ἐλβετικὰ ρολογια ἐπῆρξαν τὴν ἀκριβείαν των ἀπὸ τὴν μεθοδικότητα τῶν ἀνθρώπων. Ὁ οὐρανὸς εἶναι πολὺ σκεπασμένος, ἡ Νέα Γυναικὰ δὲν φεγγαβολᾷ ἀπόψε κατά ἀπὸ τὰ ἄστρα, ὅπως γῆδες καὶ κατὰ χονδρὸς ψυχᾶδες προμηνύουν τὴν ἐκρηξιν τῆς κατακλιγίδος. Ἡ κυρία μετὰ τὰ διαμαντικὰ καὶ τὰ πολύτιμα ἐπιμαφόρια τρέχουν

εἰς τὰ ξενοδογεῖα των μετὰ ἐπιφωνήματα ἀπελιστικά. Ὅτε ἕνα ἀμάξι δὲν φαίνεται εἰς τὸν ὀρίζοντα. Μόνον τὰ Omnibus τῶν ξενοδοχείων τοῦ ἐπιστρέφουν ἀπὸ τὸν σταθμὸν κάμνουν μίαν βιαστικὴν παρέλασιν ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ καζίνο. Εἶναι εἴκοσι τριάντα, μεγάλα, πολυτελῆ, κάθε ἕνα μετὰ τὸ χρῶμα τοῦ ξενοδοχείου καὶ μετὰ τὰς οἰκοστολάς των ὑπηρετῶν. Ὅλα τρέχουν ὅσον να τὰ κυνηγοῦν συντάγματα ἐχθρῶν, ἐπειγόμενα να προσβάσῃ τὸ ἄλλο τραῖνο τοῦ ἀντιθέτου σταθμοῦ. Ἐγὼ ἀπολαμβάνω τὴν θέσιν τῆς κατακλιγίδος. Εἶναι ὑπέσχεσις ὅτι αὐριον ὁ οὐρανὸς θὰ εἶναι ελεύθερος καὶ ἡ ἐκδρομὴ μου εἰς τὴν Jungfrau ἐξησυχασμένη.

Τοποθετοῦμι εἰς τὴν ἀνθοστολισμένην εἴσοδον τοῦ ξενοδοχείου μὰς, ἀλλ' ἡ κατακλιγὶς μετὰ διώχνει καὶ ἀπ' ἐκεῖ. Ἄστραπές, βροντές, χεῖμαρροι, σωστὴ θεομηνία.

Ὁ θυρωρὸς γερμανοεβραῖος χρυσοστολισμένος μετὰ πλησιάσει. Ἡ κυρία αὐριον θὰ μπορέσῃ να πάη εἰς τὴν Jungfrau. Ἦστερα ἀπὸ τὴν κατακλιγίδα αὐτὴν ὁ καιρὸς θὰ εἶναι θαυμάσιος. Μήπως ἡ κυρία θέλει ἕνα μπιλιέττο occasion διὰ τὸν σιδηρόδρομον. Ἔτσι θὰ οικονομήσῃ καιρὸν τὸ πρῶτ.

Ἄν καὶ εἶχα πείραν τῶν περιποιήσεων αὐτῶν τῶν θυρωρῶν, ἐν τούτοις σχεδὸν πείθουμι να πάρω τὸ μπιλιέττο. Τὸ πρῶτ, ὅταν θὰ κατέβω, μοῦ τὸ δίδης. Πόσα στοιχίζει ;

— Τριάντα πέντε φρ. μετὰ ἐπιστροφῆν.

Τὸ πρῶτ εἶχα ἀλλάξει γνώμην. Ἐτρέχα να περᾶσω, χωρὶς καὶ να πάρω καφέ, τόσο ἤθελα να ἀποφύγω τὸν ἄνθρωπον μετὰ τὸ μπιλιέττο. Ἄλλ' αὐτὸς μετὰ παρεμόνευε καὶ ὤρμησεν ὀπίσω μου τὴν στιγμὴν τοῦ ἀνέβαινα εἰς τὸ ἀμάξι.

Τὸ μπιλιέττο ἦτο ἕτοιμον μετὰ εἰς τὸν φάκελλον.

Ἡ κυρία ὠρισμένως δὲν θὰ προφθάσῃ τὸ τραῖνο, ἐὰν θελήσῃ να πάη ἐκεῖ μπιλιέττο. Δὲν ξέρω πῶς εὐρέθη ὁ φάκελλος του στα χέρια μου καὶ πῶς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μοῦ ἔδωκε μαζὴ καὶ τὰ ρέστα ἀπὸ ἕνα ἐκτόδραχμον, τοῦ εἶχα δώσει εἰς τὸν διευθυντὴν να μοῦ ἀλλάξῃ.

Εἰς τὸν σταθμὸν εἶχα καιρὸν να προμνηθευθῶ ὄχι ἕνα, ἀλλὰ δέκα μπιλιέττα. Εἶδα ὅτι οἱ ἄλλοι ἐπλήρωναν μόνον εἴκοσι πέντε φρ. ἀλλὰ ὑπέθεσα ὅτι θὰ ὑπῆρχε καὶ Supplement ἀργότερα.

Τὰ βαγόνια στενά, δυσάρεστα, ἀντιπαθητικά. Ἄλλ' ὁ ἥλιος ἐσκόρπιζε παντοῦ εὐθυμίαν καὶ χαρὰν, καὶ οἱ συνταξειδιῶται μου

Εὐτυχῶς τὴν φορὰν αὐτὴν δὲν εἶμι μόνη. Ἡ συντροφία μου ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὴν Λουκέρνην καὶ ἔσπευσε νὰ με ἀκολουθήσῃ εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ Beattus, τὸν ὁποῖον ἐστείλαμεν ἐκεῖνην τὴν ἡμέραν ἀσεβέστατα εἰς τὸ διάβολο, μαζὶ με τὸν ὀδηγὸν καὶ με ὄλους τοὺς συνοδοιπόρους μας. Οἱ ἄθλιοι αὐτοὶ ἄνθρωποι κάθε χώρος καὶ φυλῆς εἶχαν τὴν ἠλιθιότητα νὰ φησίζωσι ὅτι ὑπῆρχαν σταλακτίται, καὶ διάφορα θαυμασιὰ πράγματα με πομπῶδη ὄνομα, παντοῦ ὅπου ὁ τσαρλατάνος ὀδηγὸς ἔλεγε ὅτι εὐρίσκονται. Καὶ τὰ wunderchöne ἔβρεχον γύρω μας, ὅπως καὶ τὰ νερὰ τοῦ μᾶς ἐπεριγοῦσαν ἀπὸ τῆς σχισμάδες τῶν βράχων, καὶ ἐπλημμυροῦσαν εἰς τὸ ἀνώμυλον ἕδαφος, μέσᾳ εἰς τὰ ἀμυδρότατα φωτιζόμενα σκότη.

Ἡ Ναυσικά, ἡ μικρὴ μου φίλη, τὸ ἀηδόνι αὐτὸ τῆς συντροφίας ἐπῆρε τὸ πρᾶγμα ἀπὸ τὸ κωμικὸν τοῦ μέρους. Καὶ ἔτσι ἡ ὥρα αὐτῆ τῆς μαρτυρικῆς παρελάσεως ἐπέφερε με ἀστεῖα καὶ νευρικά γέλοια. Ἐγὼ δὲν ἐγέλασα ποτέ μου τόσο πολὺ, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως με τόσο θυμὸν, ὅσον τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην. Πέτρες μκύρες καὶ γλυστρερές, ποταμάκια, σανίδες σάπιες εἰς εἶδη γεφυρῶν, σκαλοπάτια μισοῦ μέτρο ὕψους, λάσπες, ὕψλοισι καὶ σκόπελοι ἀναρίθμητοι, δρομάκια σκοτεινὰ κατακομβῶν, με ἓνα βουνὸ θεώρητο ἐπάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας, τὰ ὅποια ἔπρεπε νὰ σκύβουν διακῶς, πότε ὀλιγώτερον καὶ πότε περισσώτερον, ἰδοὺ τὸ Beatushöhlen, ἀπὸ τὸ ὅποιν συμβουλεύω κάθε ταξιδιωτὴν τοῦ Interlaken νὰ ἀπέχη.

K. PAPPEN

ΤΟ 7^{ΟΝ} ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ

Ὁ Γενικὸς Σύνδεσμος τῶν Βαυαρίδων συνήλθεν εἰς τὴν πόλιν Würzburg διὰ τὸ 7ον Συνέδριον τῶν γυναικῶν τῆς Βαυαρίας.

Ἡ τακτικὴ αὕτη συνεδρίασις κατὰ πᾶσαν διετίαν—ἡ τελευταία τούτων εἶχε γείνει εἰς τὸ Μόναχον κατὰ τὸ 1909—εἶνε τρανὴ ἀπόδειξις τοῦ πῶς ἡ ἐδῶ γυναικεία δράσις, ἀθροῦς καὶ ἀσφαλῶς βρῖναι εἰς τὰ πρόσω καὶ πόσον συνεπῶς ἐξικολουθεῖ νὰ βαδίζῃ τὸν δρόμον, τὸν ὁποῖον ἐχάραξεν ἀπ' ἀρχῆς. Συμφώνως πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῶν λαῶν τῆς Νοτίου Γερμανίας, αἵτινες πᾶν τὸ θ. ρυθῶδες ἀποστρέφονται, καὶ ἡ ἐδῶ γυναικεία δράσις, ἀνταποκρινόμενη ἀνέκαθεν καὶ συμμορφουμένη μετὰ τὸν χαρακτῆρα τῶν, προσεπάθησε τὸν σκοπὸν

τῆς ἐμφανίσεώς τῆς ἡσύχως δι' ἔργων νὰ φανερώσῃ.

Εἰς διαφόρους ἐπανειλημμένας ἐκθέσεις ἐγνώρισε πῶς τὸ μέγα μέρος τῶν γυναικῶν τῆς σήμερον λαμβάνει μέρος εἰς τὴν βιοπάλην καὶ ὑπὸ ποῖους ἔρους ἡ πάλη αὕτη διεξάγεται καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν λογικῶς καὶ διὰ τρόπου τείθοντος καὶ τοὺς ἄλλους περὶ τοῦ ὁρθοῦ τῶν ἀπαιτήσεων.

Ἡ τάσις αὕτη τῶν γυναικῶν τῆς Βαυαρίας τὸ νὰ ἀσχολοῦνται περὶ τῶν ἀρχῶν τῶν ἀποκλειστικῶς, τὸ ὕψιστον τοῦτο ἰδεῶδες τῆς δράσεως τῶν πρὸ παντὸς ἄλλου ὄφειλε νὰ ἐκανοποιῇ τοὺς πολιτικούς. Ἡ πολιτικὴ ἀρθρογραφία τοῦ παρελθόντος ἀφίνει σήμερον κατὰ μέρος τὰ ἀρχικά τῆς ἀρθρα καὶ ζητεῖ νὰ διεσῶσει εἰς τὴν καθημερινὴν τοῦ λαοῦ ζωὴν, εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ, τὰς συνθήκας τοῦ βίου τοῦ, τοὺς πόθους καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ. Καὶ τὰ κόμματα σκέπτονται: Ἐὰν θέλωμεν νὰ κερδίσωμεν ὁπαδοὺς καθῆκον μας εἶναι νὰ εἰμεθα ἐνήμεροι τῆς καταστάσεως τῶν διαφόρων τῆς κοινωνίας τάξεων, νὰ ἐνδιαφερώμεθα διὰ τὴν ἐστώσαν κατάστασίν τῶν, νὰ βοηθήσωμεν διὰ τὴν ἐξύψωσίν τῶν, τοῦτο θέλει φωτίσει πολὺ περισσώτερον, ἢ τὰ ἐξασπράττοντα προγράμματα τῶν ἐκφωνηθησομένων λόγων.

Ἀφοῦ ἡμεῖς βλέπομεν καθ' ἐκάστην, ὅτι μία ἀρχικὴ συνεννόησις τῶν Ἀστικῶν κομμάτων εἰς τὰ τῆς ἀρχαίς ἀριστοτέρας καὶ εἰς τὴν γυναικείαν δράσιν ἐπιφέρει δυσκολίας, πρέπει νὰ ἔλθῃ καὶ θέλει ἔλθει ἐπὶ τοῦ τάπητος τὸ ζήτημα τοῦ πνεύματος τῆς ἀλληλεγγύης, ἐπ' ἀγαθῶ τῆς κοινωνικῆς καὶ πνευματικῆς τοῦ λαοῦ υγείας. Τὸ ζήτημα τοῦτο πρέπει νὰ λάβῃ πλέον μίαν ὀριστικὴν θέσιν.

Τὸ Συνέδριον τῆς πόλεως Würzburg ἡσυχολήθη περὶ δύο κυρίως θεμάτων: Τὴν πρώτην ἡμέραν εἰς τὴν ἀπὸ κοινοῦ γυναικείαν ἐργασίαν τῆς ἀστῆς καὶ τῆς χωρικῆς. Τοῦτο χαρακτηρίζει τὸν σκοπὸν τῆς δράσεως τῶν Βαυαρίδων, ὁ ὁποῖος ὡς ἀφετηρίαν εἶχε πάντοτε τὴν ἐργασίαν τῆς γυναικός. Διὰ πολλῶν θυσιῶν κατῴρωσε νὰ ἰδρῶσῃ συλλόγους εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ εἰς τὰ ἀπώτατα χωρία, διότι καὶ εἰς αὐτὰ πολλὰ ἀδικήματα συνέβησαν κατὰ κρούς εἰς τὸν βίον τῆς γυναικός καὶ ἐμύθησαν πολὺ αἱ γυναῖκες ὅπως πλησιάζουν τὴν χωρικὴν καὶ πείσουν αὐτὴν νὰ παρατηθῇ ἀρχικῶν ἀσκόπων συστημάτων, τὰ ὅποια καὶ αὕτη τὴν ἰδίαν καὶ ὅλην τὴν εἰς τὰ πρόσω τοῦ κράτους ὄθησιν ἡμπόδιζαν.

Τὴν δευτέραν ἡμέραν θέμα: Τὰ γυναικεία

ἐπαγγέλματα. Ἐξετάσθη τὸ ζήτημα, ἐὰν ἡ τῆς βιομηχανίας ἐργασία βλάβη τὴν υγείαν τῆς γυναικός, ἐξ ἧς υγείας ἐξαρτᾶται ἡ υγεία τῆς φυλῆς. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὁ Γενικὸς Σύνδεσμος προσεκάλεσε ἰατρὸν εἰδικὴν τῆς υγιεινῆς τῶν φύλων, ἣτις ἐπραγματεύθη τὸ ζήτημα, ἐξετάζουσα τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικὰς δυνάμεις τοῦ ἀνδρός καὶ τῆς γυναικός.

Ἀφοῦ δὲ συνέπεσε τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο ζήτημα νὰ ἐξετάζεται εἰς πόλιν ὅπου ὑπάρχει Πανεπιστήμιον, ἐλπίζομεν, ὅτι θέλωμεν ἀκούσει καὶ τὴν ἰδέαν τὴν ὁποῖαν ἐξέφεραν ἐπὶ τῆς συζητήσεως καὶ οἱ διάφοροι τοῦ Πανεπιστημίου τούτου σοφοί.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ ἑβδομὸν Συνέδριον τῶν Γυναικῶν τῆς Βαυαρίας εἶνε ἄξιον πάσης γενικῆς προσοχῆς.

(Κατὰ μετάφρασιν)

MARIA ΠΙΝΕΛΛΗ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΗΣ ΠΥΘΑΓΟΡΙΤΡΙΑΣ ΘΕΑΝΟΥΣ

«Σὲ ἀκούω νὰ λέγῃς ὅτι ἀνατρέφεις τρυφερὰ τὰ παιδάκια σου. Ἡ καλὴ μητέρα χρεωστᾶ ὄχι νὰ φροντίζῃ τὸσον διὰ τὰς διασκεδάσεις τῶν παιδιῶν τῆς, ἀλλὰ διὰ τὰ κατὰ τῶν ἠθῶν. Πρόσεξε λοιπὸν μήπως ἀντὶ νὰ τὰ ἀγαπᾷς, τὰ χαλάς. Ἡ ἀγάπη τῆς διασκεδάσεως μεγαλώνει μαζὶ μετὰ τὰ παιδιὰ καὶ κάμνει ἀνδρας παραλυμένους.

Διότι ὑπάρχει εὐχαριστώτερον πρᾶγμα διὰ τοὺς νέους ἀπὸ τῆς ἡδονῆς; Μὴν παραλύῃς λοιπὸν, ὦ φίλη, τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδιῶν σου. Ἡ φύσις τῶν διαφθείρεται, ὅταν αἱ ψυχαί τῶν ἀγαποῦν τὸσον τὴν ἡδονὴν, ὅστε νὰ κάμουν καὶ τὰ σώματά τῶν φιλήδονα. Ἐγῆθροι τῆς ἐργασίας μετὰ τὴν διασκέδασις κάμνουν τὰ σώματά τῶν μαλθακότερα. Τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ ἀσκῶνται εἰς τὰς δυσκολίας τῆς ἀνατροφῆς, ἀκόμη καὶ ἂν πρέπη νὰ ὑποφέρουν καὶ νὰ στενοχωροῦνται, διὰ νὰ μὴ γίνωνται δοῦλοι τῶν πόνων, ἀπληστοὶ εἰς τὰς ἡδονάς, ὀκνηροὶ εἰς τοὺς κόπους, ἀλλὰ νὰ τιμῶν ὑπερπᾶν ἄλλο τὰς ἀρετὰς καὶ νὰ ἐμμένουν εἰς αὐτάς. Δὲν πρέπει νὰ τὰ συνειθίζῃς νὰ καταβροχθίζουν πολλὰ φαγητὰ, ἀλλ' οὔτε νὰ ἐξοδεύουν διὰ τὰς ἀπολαύσεις τῶν, διότι θὰ τὰ κάμνῃς ἀνυπότακτα καὶ ἀκατάτητα. Δὲν πρέπει νὰ τὰ ἀφίνῃς νὰ λέγουν καὶ νὰ κάμνουν ὅτι

θέλουν, οὔτε νὰ τρέμῃς μήπως κλαύσουν, οὔτε νὰ ζητῆς νὰ τὰ κάμῃς νὰ γελοῦν. Ἄλλ' οὔτε νὰ γελάς, ὅταν κτυποῦν τὴν νταντὰ των, ἢ ἔταν σοῦ μιλῶν ἄσχημα. Ἄλλ' οὔτε νὰ ζητῆς ἐπίμονα, ὁρσιὰ γιὰ τὸ καλοκαῖρι των καὶ ζέστην γιὰ τὸν χειμῶνα καὶ πολυτέλειαν.

Τὰ πτωχὰ παιδιὰ δὲν ἔχουν τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, ἀνατρέφονται καὶ μεγαλώνουν εὐκολώτερα καὶ μετὰ καλλιτέραν διάθεσιν. Ὅπως ἡ φυλὴ τοῦ Σαρδαναπέλου ἀνατρέφει τὰ παιδιὰ τῆς, ἐκφυλίζει μετὰ τὰς ἡδονὰς τὴν δυνατὴν φύσιν τῶν ἰδικῶν σου. Διότι τί θὰ κάμῃς ἓνα παιδί τὸ ὁποῖον κλαίει, διότι δὲν τρώει τὸσον ὅσον ἐπιθυμεῖ καὶ ζητεῖ ἐκλεκτὰ μόνον φαγητὰ, καὶ διότι ζεσταίνεται λιποθυμεῖ καὶ διότι κρῶναι τρέμει; Καὶ ἂν κάποιος τὸ τιμωρήσῃ ἐπαναστατεῖ, καὶ ἂν δὲν κάμουν ὅ,τι ζητεῖ λυπεῖται, καὶ ἂν δὲν μασᾷ καλὰ θυμόνει καὶ ἐν γένει ἐκθηλιούζεται.

Εἴξουρε, φίλη, ὅτι ὅταν τὰ παιδιὰ τοῦ διασκεδάζουν πολὺ, μεγαλώσουν γίνονται σκαλοβοὶ τῶν διασκεδάσεων. Δίδε τοὺς λοιπὸν ἀνατροφὴν ὄχι ἡδονικὴν ἀλλὰ μάλλον αὐστηράν. Συνειθίσε τὰ νὰ ὑποφέρουν τὴν πείναν καὶ τὴν δίψαν, τὸ κρύο καὶ τὴν ζέστην καὶ τὴν δυσμένειαν τῶν φίλων ἢ τῶν μεγαλητέρων των. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀποκοῦν εὐγενῆ ψυχὴν καὶ αἰσθητὰ ὑψηλά. Διότι αἱ δυσκολίαι δυναμώνουν τὰ παιδιὰ καὶ τὰ ὀδηγοῦν εἰς τὴν ἀρετὴν. Πρόσεξε λοιπὸν, φίλη, νὰ μὴ συμβῇ εἰς τὰ παιδιὰ σου ὅ,τι συμβαίνει μετὰ ἀρωστημένῃ ἀμπέλια τὰ ὅποια δὲν δίδουν καρπὸν. Ἐὰν γίνουν κωθρὰ θὰ γίνουν μάταια καὶ ἀθάδη».

Ἄλλὰ ὅ,τι φαίνεται ὡς νὰ ἐγράφη σήμερον, ὡς νὰ ἐνέχη τὴν δύναμιν τῆς σημερινῆς ἀντιλήψεως τῆς ψυχολογίας τῆς γυναικός εἶναι ἄλλη ἐπιστολὴ τῆς Θεανούς πρὸς γυναῖκα ζηλεύουσαν τὸν ἄνδρα τῆς. Αἱ ἰδέαι τὰς ὁποίας διακτυπῶναι εἰς τὸ γράμμα τῆς αὐτὸ εἶναι ἰδέαι αἰώνιαι, διότι βασίζονται εἰς τὴν βαθεῖαν μελέτην τῆς ψυχολογίας τοῦ ἀνθρώπου,

Ἰδοὺ ἡ σχετικὴ ἐπιστολὴ:

Ἡ Θεανὴ πρὸς Νικιστράτην, χρίζειν.

Ἦκουσα νὰ γίνεταί λόγος διὰ τὴν τρέλλαν τοῦ συζύγου σου καὶ διὰ τὴν ἰδικὴν σου. Τρέλλος ἐκεῖνος διότι ἔχει ἐταίραν φίλην. Τρέλλῃ σὺ, διότι τὸν ζηλεύεις. Ἐγὼ, φίλη μου, ἐγνώρισα πολλοὺς ἀνδρας οἱ ὁποῖοι ἔπασχον ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν αὐτὴν. Πολιορκούμενοι, φαίνεται ἀπὸ τὰς γυναῖκας αὐτάς, δὲν ἠμποροῦν νὰ ἀντιστοῦν καὶ γίνονται δοῦλοι των. Ἐσὺ βασανίζεσαι δι' αὐτὸ ἡμέραν καὶ νύκτα, χάνεις τὸ θάρρος σου καὶ συνομοτεῖς ἐναντίον τοῦ συ-

ζύγου σου. 'Αλλά δι' ἐσέ, ὦ φίλη, ἡ ἀρετὴ εἰς τὸν γάμον εἶναι ὄχι νὰ κατασκοπεύῃς τὸν ἄνδρα σου, ἀλλὰ νὰ εἶσαι ἐπεικὴς πρὸς αὐτόν. Καὶ ἡ ἐπεικεία συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἀνέχεσαι τὴν πλάνην του. Ἐὰν συχνάζῃ εἰς τῆς ἐταίρας, εἶναι διὰ τὴν ἡδονὴν καὶ ἡ σύζυγος εἶναι διὰ τὴν ἀλληλεγγύην. Καὶ ἡ ἀλληλεγγύη συνίσταται ὄχι εἰς τὴν ἀνταπόδοσιν τῶν κακῶν πράξεων καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν μιᾶς τρέλλας δι' ἄλλης. Τὰ λάθη αὐτά, φίλη, κάμνει ἀκόμη χειρότερα ἢ γκρίνια, ἐνῶ ἡ σιωπὴ τὰ ἡσυχάζει, ὅπως ὡς λέγουσιν ἡ φωτιὰ σβύνει, ὅταν ἀπομονωθῇ. Ἐὰν γκρινιάζῃς τὸν ἄνδρα σου, διότι ἠθέλησε νὰ σοῦ κρύψῃ τὸ λάθος του, ἀφαιρεῖς τὸν πέπλον ὑπὸ τὸν ὁποῖον καλύπτει τὰ πάθη του καὶ τὸν ἀναγκάζεις νὰ ἐπιδεικνύῃ αὐτὰ εἰς τὴν δημοσιότητα . . .

Πίστευε λοιπὸν ὅτι συχνάζει εἰς τῆς ἐταίρας διὰ τὴν ἡδονὴν, ἀλλὰ μένει μαζὴ σου διότι ἡ ζωὴ σας εἶναι κοινή, διότι σὲ ἀγαπᾷ λογικὰ, καὶ ἐκείνην ἀγαπᾷ μετὰ πάθος. Ἡ διάρκεια τῆς ἀγάπης αὐτῆς εἶναι πάντοτε σύντομος. Εὐθὺς ὡς τὸ πάθος ἰκανοποιήσῃ ἢ κατὰ κτησις, ὁ κόρος τὸ ἐπακολουθεῖ καὶ τὸ κατησυχάζει. Ὁ σύζυγος ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι ἐντελῶς φάλος δίδει ἐλάχιστον ἀπὸ τὸν κερδόν του εἰς τὴν ἐταίραν. Ἄλλως τε ὑπάρχει τίποτε ἐνοχλητικώτερον ἀπὸ τὸ πάθος τοῦ εὐχαριστεῖ διὰ τῆς ἀδικίας. Ὁ σύζυγός σου θὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἡ τιμὴ τῆς ζωῆς του μειώνεται, διότι κανεὶς φρόνιμος ἄνθρωπος δὲν ἐπιμένει εἰς ἐκουσίαν τρέλλαν. Θὰ ἀναγνωρίσῃ λοιπὸν τὰ δικαιώματά σου, θὰ κατανοήσῃ τὸν ἐξουτελισμὸν τῆς ζωῆς του, θὰ στενοχωρηθῇ διὰ τὴν κατάρκισιν τοῦ κόσμου καὶ θὰ μετανοήσῃ γρήγορα.

Ζῆσε λοιπὸν, φίλη, χωρὶς νὰ καταδιώκῃς τὰς ἐταίρας, ἀλλὰ νὰ διακρίνεσαι διὰ τὴν πρὸς τὸν ἄνδρα σου καλὴν διαθέσιν σου, διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ οἴκου σου, διὰ τὰς καλὰς καὶ ἐκλεκτὰς σχέσεις σου καὶ διὰ τὴν στοργὴν σου πρὸς τὰ παιδιὰ σου. Μὴ συναγωνίζεσαι μετὰ τὴν ἐταίραν, διότι ἡ ἡμιλλὰ εἶναι ὠρεία μόνον μετὰ τοὺς ἐναρέτους ἀνθρώπους. Ἡ πρὸς τοὺς καλοὺς ἡμιλλὰ θὰ σὲ διαθέσῃ εὐνοϊκὰ εἰς τὴν συμφιλίωσιν, διότι τὰ καλὰ ἔθνη μᾶς κάμνουν συγκαταβατικὰ διὰ τοὺς ἐχθροὺς μᾶς καὶ ἡ κοινὴ ἐκτίμησις εἶναι προῖον μόνον τῆς ἐντιμότητος. Διὰ νὰ ἡμποροῦμεν νὰ ἔχωμεν κάποιον ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ συζύγου μᾶς πρέπει νὰ τὸν τιμῶμεν μᾶλλον, παρὰ νὰ τὸν ἐλέγχωμεν ὡς ἐχθρόν. Ὅσον περισσώτερον θὰ τιμᾶς τὸν ἄνδρα σου, τόσον θὰ κοκκινίζῃ διότι σὲ ἀδικεῖ, καὶ τόσον θὰ ἐπιθυμῇ νὰ συμφιλιωθῇ μαζὴ σου,

καὶ νὰ σοῦ ἀποδώσῃ τὴν ἀγάπην του, διότι θὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι ὑπῆρξεν ἄδικος, ἐνῶ σὺ ἔμεινες συνετὴ καὶ τοῦ ἔδωκες δειγμὰτα τῆς στοργῆς σου. Ὅπως δὲ οἱ φυσικοὶ πόνοι κάμνουν γλυκυτέραν τὴν ἐξ αὐτῶν ἀνάρρωσιν, ἐπίσης καὶ τὰς διαίρεσεις τῶν φίλων διαδέχονται αἱ πλέον ἐγκάρδιοι συμφιλιώσεις. Ἀντίταξε λοιπὸν τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν εἰς τὰ πάθη τοῦ ἀνδρός σου.

Ἄν σὲ πικραίνῃ μετὰ τὰ τρελλὰ πάθη του, ἂν ἡ λύπη σὲ κάμνει νὰ παραφέρεσαι καὶ νὰ χάνῃς κάθε ἀξιοπρέπειαν, καὶ νὰ ἀφίνης νὰ καταστρέφονται τὰ συμφέροντα τοῦ σπιτιοῦ σου καταπίπτεις καὶ ἐξευτελιζέσαι καὶ σὺ ὅσον καὶ αὐτός. Ἡμπορεῖς νὰ τὸν ἀφίσης καὶ καὶ νὰ ὑπανδρευθῇς μετὰ ἄλλον. Ἄλλ' ἀράγε ὁ ἄλλος αὐτός θὰ εἶναι καλλίτερος ἀπὸ αὐτόν; Ἡμπορεῖς νὰ ζήσης καὶ μόνη χωρὶς ἄνδρα. Ἄλλὰ τότε θὰ αἰσθανθῇς νὰ σὲ βαρύνουν καταθλιπτικὰ αἱ τρολήψεις.

Θὰ ἐκδικηθῇς, λέγεις τὴν ἐταίραν. Ἄλλὰ μήπως νομίζῃς ὅτι αὐτὴ δὲν θὰ προφυλαχθῇ; δὲν θὰ ἀμυνθῇ; Καὶ εἶναι ὠρεῖον πρᾶγμα νὰ μαλώνῃ καὶ νὰ κάμῃ καυγάδες κάθε λίγο μίαν γυναῖκα διὰ τὸν ἄνδρα τῆς; Καὶ τί θὰ κερδίσης μ' αὐτό; Λέγουσιν ἀκόμη ὅτι θέλησεν νὰ κάμῃς κακὸν εἰς αὐτόν τὸν ἴδιον. Ὅχι, φίλη. Ἡ τραγωδία τῆς Μηδείας μᾶς διδάσκει ὅτι ἡ ζηλοτυπία φέρει εἰς τὸ ἔγκλημα. Ἀπόφυγε λοιπὸν νὰ σκέπτεσαι καὶ νὰ ἀναξέῃς τὸν πόνον τῆς πληγῆς σου. Ὅσον ὀλιγώτερον θὰ τὸν σκέπτεσαι, τόσον ὀλιγώτερον θὰ ὑποφέρῃς.

(Ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν τῆς κ. Παρρέν εἰς τὸν Παρνασσόν).

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΓΑΛΛΟΥ ΦΕΜΙΝΙΣΤΟΥ

Ὁ Leon Richer ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν ὀγδοήντα ἑπτὰ ἐτῶν. Ὑπάρχουν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ ἱποτισμοῦ ἄνδρες ποῦ ἐθυσίασαν τὴν ζωὴν των γιὰ ἓνα βλέμμα μιᾶς γυναίκος. Ὁ Λέων Richer ὁ ὁποῖος ἐζῆσε σχεδὸν ἓνα αἰῶνα εἶναι ὁ ἱποτικώτερος ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄνδρας διότι ἐζῆσε τὴν μακρὰν ζωὴν του ἀγωνιζόμενος διὰ τῆς γυναικός.

Τὸν ἐγνώρισεν εἰς τὸ πρῶτον συνέδριον τῶν γυναικείων δικαιωμάτων πρὸ εἴκοσι χρόνων. Ἦτο ἀπὸ τότε γέρον καὶ ἐφάνετο ὡς νὰ εἶχεν ἡμερῶν μόνον ζωὴν. Ἐσυνείθιζε νὰ λέγῃ: Θὰ ζήσω πολὺ, διότι ἔχω ἀκόμη νὰ ἐργασθῶ πολὺ. Καὶ εἰργάζετο ἀπὸ νεότητος. Ἦτο ὁ πρῶτος Γάλλος, ὁ ὁποῖος μελετῶν ὡς φοιτητῆς

Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ
(Εἰς τὴν στέψιν τῶν Βασιλέων τῆς Ἀγγλίας)

της νομικής τους νόμους της πατρίδος του, εξηγήρηθη διά τὰ ἀδικήματα τῶν ὁποίων αἱ γυναῖκες ἦσαν θύματα. Καὶ ἐσύστησε αὐτὸς πρῶτος σωματεῖον φεμινιστικὸν καὶ περιοδικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον *Le droit des Femmes*. Ὁ ἀγὼν του ἤρχισε μὲ μίαν δυνατὴν πολεμικὴν ὑπὲρ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν γυναικῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, καὶ ἡ ἀπονομὴ εἰς αὐτὰς ἐπιστημονικοῦ διπλώματος. Καὶ ἐπέτυχε. Ἡ πρώτη ἐπιστήμων τῆς Γαλλίας ὤφειλεν εἰς τὸν Leon Richer τὰς ἐπιστημονικὰς δάφνας τῆς. Ὑπὸ τὴν αὐτοκρατορικὴν ὀ τίτλος τῆς ἐφημερίδος του ἐτροποποιήθη καὶ τὸ *Δίκαιον τῶν Γυναικῶν* ἔργειν τὸ *Μέλλον τῶν Γυναικῶν*. Φαίνεται ὅτι ἡ αὐτοκρατορικὴ Γαλλία δὲν ἐννοοῦσε νὰ βλέπῃ γραμμὴν τὴν λέξιν «*Le droit de Femmes*». Μὲ τὴν κατάρτησιν ὅμως τῆς αὐτοκρατορίας ὁ Leon Richer ἔδωκε πάλιν εἰς τὸ περιοδικὸν του τὸν ἐπαναστατικὸν του τίτλον καὶ ἔβαλεν πάλιν, ὡς λέγουσιν οἱ φίλοι του, τὸν κόκκινον λαϊμοδέτην του, τὸν ὅποιον διέτηρησεν ἕως τὸ βαθύτατον γῆρας του. Τὸ περιοδικὸν του γεμάτο ἀπὸ φλογερὰ ἄρθρα καὶ λογικώτατα ἐπιχειρήματα ἔζησεν εἴκοσι τρία ἔτη, φυσικὰ ὑπόστηριζόμενον ἀπὸ τὰς μικρὰς γυναικείας ομάδας, τὰς ὁποίας εἶχεν ἐξυπνήσῃ τὸ πολεμικὸν του σάλπισμα. Φαίνεται δὲ ὅτι βαθμυδὸν ὁ ἀριθμὸς τῶν γυναικῶν αὐτῶν ἠῤῥῆσε τύσον, ὥστε πρὸ τριάντα τριῶν χρόνων ὁ Leon Richer συνεκάλει τὸ πρῶτον φεμινιστικὸν εἰς τὸ Παρίσι συνέδριον.

Ἀποτελεσμα τοῦ Συνεδρίου: Ἡ ἵδρυσις τοῦ ἀ. Συνδέσμου ὑπὲρ τῶν γυναικείων δικαιωμάτων μὲ πρόεδρον τὴν Marie Bonnevial καὶ ἀντιπρόεδρον αὐτὸν τὸν Leon Richer. Ὁ Σύνδεσμος ὑπάρχει μέχρι σήμερον ἀλλ' ὁ Leon Richer εἶχεν ἀποσυρθῆ πρὸ πολλοῦ. Τὸν εἶχα γνωρίσῃ εἰς τὸ Συνέδριον τῶν Γυναικείων Δικαιωμάτων, τοῦ ὁποίου Πρόεδρος ἦτο ἡ πρώτη μεγάλη φεμινίστρια Μαρία Δερζίμ, καὶ αὐτὸς ἀντιπρόεδρος, μέλος δὲ ἐνεργὸν καὶ ρητορικώτατον ὁ κ. René Viviani ὑπουργὸς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀπὸ τοὺς πλέον φεμινιστὰς καὶ προοδευτικοὺς τῆς Γαλλίας.

Ὁ Leon Richer ἐξοῦσε εἰς τὴν ἐξοχὴν εἰς μίαν ἀγροτικὴν villa πρὸς τὰς ὄχθας τοῦ Σηκουάν. Μὰς ἐκάλεσε νὰ προγευματίσωμεν εἰς τὸ ἡσυχον ἐρημητήριόν του, ὅπου ἡ σύζυγός του, γυναικούλα ἀπλῆ, ἐπροσπαθοῦσεν ὡς καλὴ νοικοκυρὰ νὰ τὸν ἀπαλάττη ἀπὸ κάθε βιωτικὴν φροντίδα. Τὸ πρόγευμα ἦτο χωρὶς πολυτέλειαν, ἀν καὶ δύο τρεῖς σκονισμένους ἀπὸ τὴν πολυκαίριαν μποτίλιαν κρασί ἐπρόδιδαν ὅτι

ὁ ἐπαναστατικὸς συνήγορος τῶν γυναικῶν ἤξευρε νὰ τρώγῃ καὶ νὰ πίνῃ καὶ νὰ αὐξάνῃ τὰς δυνάμεις του διὰ τὸν γυναικεῖον ἀγῶνα.

«Ἀκουσε, μικρούλα μου. μοῦ εἶχεν εἰπεῖ πατριώτατα. Εἰς τὸν τόπον σου, μοῦ φαίνεται ὅτι ἔνας θηλυκὸς Leon Richer. Εἶσαι ἀκόμη εἰς τὸ ἄλφα τοῦ ἀγῶνος. Πρόσεξε μὴν ἀποθαρρυνθῆς καὶ ἀπισθοχωρήσῃς. Τράβη ἐμπρός. Ὁ ἐπιμένων νικά. Εἰς τὸ μέλλον θὰ ἀναγκασθῶν νὰ προσέξουν εἰς τὸν ἀγῶνα σου. Καὶ εὐθὺς τοῦ γίνῃ τοῦτο ἡ νίκη εἶνε ἐξησφαλισμένη.

«Καὶ πρέπει νὰ νικήσουν οἱ φεμινιστὰι διὰ τὸ καλὸν τῆς ἀνθρωπότητος. Τὰ λόγια τοῦ εἶπες προχθὲς μὲ ἐξέπληξαν. Εἶχατε λοιπὸν καὶ εἰς τὴν ἀρχιούτητα μεγάλους φεμινιστὰς. Πῶς τὸν εἶπες ἐμεῖνον τὸν φιλόσοφον; Πυθαγόραν; Εἶμαι ἐντελὴς ἀγαθόμματος εἰς τὰ ζητήματα τῶν ἀρχαίων. Εἶξευρα τὸν Πυθαγόρα, ἀλλὰ οὔτε εἶχα φαντασθῆ ὅτι ἐδέχετο γυναικὸς εἰς τὴν Ἀκαδημίαν του, δρῶ χιλιάδες χρόνους πρὶν νὰ ἀρχίσω ἐγὼ τὸν πόλεμον αὐτὸν εἰς τὸ Παρίσι. Θαυμάσιος ἀνθρώπος αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας. Πές μου μερικὰ traits saillants τῆς ζωῆς του σχετικὰ μὲ τὸν φεμινισμόν του. Αὐτὰ ἔπρεπε νὰ τὰ ξέρω, sapristi! Τί ἀμαθὴς τοῦ εἶμαι! Τοῦ εἶπα ὅσα εἶναι γνωστά, καὶ τοῦ ἀνέφερα καὶ τὰ γράμματα τῶν μαθητῶν τοῦ Πυθαγόρα, τὰ ὅποια τοῦ ὑπεσχέθη νὰ τοῦ στείλω μεταφρασμένα.

«Πράξεναι πράγματα αὐτὰ τοῦ μοῦ συμβαίνουν, εἶπε. Φαντασθῆτε ὅτι ἔταν σὰς ἐστέλλωμεν τὴν πρόσκλησιν εἰς τὸ Συνέδριον μας, εἶχαμεν μὴ μικρὴ χαρὰ ὅτι θὰ ἐβλέπαμεν γυναικὴ μὲ σκληρὴν, τόσο ζῶν εἶμεθα εἰς τὰ ἐξωτερικὰ ζητήματα. Καὶ τότε σεῖς, μικρούλά μου, μὰς ἔρχεσθε ἀπὸ τὴν Ἀνατολήν καὶ μὰς μαθητῆτε τὸν προκίονιον φεμινισμόν τοῦ τόπου σας. Καὶ μὰς τὰ εἶπατε αὐτὰ στὴν γλῶσσαν μας, ἐνῶ ἡμεῖς εἶχαμεν ἐλπίζει ὅτι θὰ μιλούκατε.... Τούρκικα; τοῦ ἀπῆντησα ἐγώ.....

Ἀκριβῶς! C'est ça, c'est ça.

Τὸ πρᾶγμα δὲν μὲ ἐξέπληξε, διότι δὲν τὸ ἤκουα διὰ πρώτην φοράν. Ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν ἤκουα νὰ ψιθυρίζεται γύρω μου καὶ αἱ κυρίαί μοῦ ἔλεγαν: Tiens? Est ce qu'on s'habille chez vous, comme chez nous? Où bien c'est à Paris que vous avez fait vos toilettes?... ..

Ἐκτοτε εἶμεθα καλοὶ φίλοι μὲ τὸν Leon Richer. Τὴν villa του, ὡς μοῦ διηγήθη, τοῦ εἶχε χαρίσει μία Γαλλίς πλουσίς ὡς δῆγμα τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς διὰ τοὺς ἀγῶνας του ὑπὲρ τῶν γυναικῶν.

ΝΟΜΟΙ ΦΕΜΙΝΙΣΤΙΚΟΙ

Εἰς τὴν κηδεῖαν του ἀντεπροσωπεύθησαν ὅλα τὰ γυναικεῖα φεμινιστικὰ σωματεῖα τῆς Γαλλίας καὶ πολλὰ ξένα. Πολλοὶ καὶ πολλὰ ὤμίλησαν, ἀλλὰ ὁ ἐπιτάφιος τῆς κ. Hammer μιὰς παλαιᾶς συναγωνίστριας του δίδει τὸ μέτρον τῆς δράσεως τοῦ μεγάλου φεμινιστοῦ.

Ἀποχαιρετισμὸς τῆς κ. Hammer

Ὀλίγα λόγια ἀποχαιρετισμοῦ εἰς τὸν τάφον οὐτὸν καὶ μερικὰ ἄρθρα ἐφημερίδων, νομίζομεν ὅτι δὲν εἶνε ἀρκετά. Ὁ Leon Richer ἀπέθανεν, ἀλλὰ τὸ ὄνομά του ζῆ καὶ θὰ ζῆσῃ, καὶ θὰ γίνῃ μεγάλο, ὅπως μεγάλωνει καὶ θὰ μεγαλώσῃ καὶ ὁ ἀγὼν τὸν ὅποιον ἠγωνίσθη καὶ ἀγωνιζόμεθα. Τὴν ἡμέραν τῆς νίκης μας ὁ Leon Richer θὰ ζῆ μετὰς μὲς διότι εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνους, ποῦ συντρίβουν τὰς ἀλύσεις καὶ τιμοὺν τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἡ ἱστορία τοῦ XIX αἰῶνος θὰ ἀναγράφῃ τὸ ὄνομα ἐκεῖνου, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν Β'. αὐτοκρατορίαν εἶχε τὸ θάρρος νὰ ἀναστήσῃ τὴν φεμινιστικὴν ἰδέαν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ νὰ ἀφιερωθῆ εἰς τὴν ἡρωϊκὴν αὐτὴν προπαγάνδαν. Καὶ ἡμποροῦμεν νὰ κρίνωμεν ἀπὸ τὰς δυσκολίας τοῦ ἀπαντῶμεν καὶ σήμερον ἀκόμη εἰς τὰς ἐνεργείας μας, τί ἐγένετο πρὸ σαράντα πέντε ἐτῶν, ποίους ἐμπαιγμοὺς καὶ εἰρωνείας, ὕβρεις καὶ σατύρας ἀντιμετώπισεν ὁ αὐθάδης αὐτὸς ἐπαναστατικὸς, διότι εἶχε τολμήσει νὰ ζητήσῃ ὅπως τὸ θηλυκὸν γένος θεωρηθῆ κοινωνικῶς, πνευματικῶς, ἠθικῶς ὡς μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Ὁ Leon Richer ἔδωκε τὸν ἑαυτὸν του εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ φύλου μας, χωρὶς νὰ ὑπολογίσῃ ὅτι διὰ μίαν ζωὴν χωρὶς μέσκα ἡ ἀφοσίωσις εἰς μίαν γενναίαν ἰδέαν εἶναι ὕλικῶς καταστρεπτική. Καὶ εἰργάσθη χωρὶς πολλὴν ὕλικὴν συνδρομήν, μὲ στήριγμα μόνον τὴν πίστιν του καὶ τὴν πίστιν μερικῶν ἀφωσιωμένων ὀπαδῶν καὶ μαθητῶν του.....

Εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ ζῆσῃ καὶ ἀπολαύσῃ πολλὰς νίκας τῶν ἰδεῶν του. Ὅπου ἦσαν δέκα μόνον, ἔταν αὐτὸς ἤρχισε, σήμερον εἶναι χίλιοι, δέκα χιλιάδες.

Οἱ ἀπόστολοι τοῦ φεμινισμοῦ, μάλιστα οἱ ἀγωνιζόμενοι μὲς εἰς τὴν Βουλὴν ἐμπνέοντι τῶρα ἀκόμη ἀπὸ ὅσα ἔγραψεν ὁ Leon Richer, τοῦ ὁποίου τὸ πνεῦμα ἤρχισε τὰς μάχας καὶ ἔφερε τὴν νίκην καὶ τὸν θρίαμβον....»

Στεφάνη, ἄνθη, δάκρυα ἀφωσιωμένων ὀπαδῶν ἐσκέπασαν τὸν τάφον τοῦ μεγάλου φεμινιστοῦ. Καὶ σήμερον ὅλοι οἱ φίλοι του δι' αἰτήσεως των πρὸς τὴν πόλιν τῶν Παρισίων ἐζήτησαν ὅπως ὁ δρόμος τῆς κατοικίας του λάβῃ τὸ ὄνομά του. ΚΑΛΑΪΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης κ. Ν. Δημητρακόπουλος εἶναι ἀξίος τῆς εὐγνωμοσύνης ὅλων τῶν γυναικῶν τῆς Ἑλλάδος, τὰς ὁποίας ἀπήλλαξεν ἀπὸ τὴν ἐξευτελιστικὴν κηδεμονίαν τοῦ Βελεϊανίου Δόγματος, τὸ ὅποιον τὰς ἐδέσμευεν εἰς πᾶσαν πράξιν χρηματικῆς συναλλαγῆς καὶ διαχειρίσεως τῆς περιουσίας των. Διὰ τῆς ψηφίσεως τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου αἱ γυναῖκες γίνονται ἀνθρώποι ἐλεύθεροι.

Ἐψηφίσθη ἐπίσης ἐς γ'. ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον περὶ παρατάσεως τῆς προστασίας τῆς κόρης ὑπὸ τοῦ νόμου μέχρι τοῦ δεκάτου πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας τῆς, ἀντὶ τοῦ 12ου ὅπως ἦτο μέχρι τοῦδε. Μὲ τὸν νόμον αὐτὸν τίθεται φραγμὸς εἰς τὴν κακοήθη ἐκμετάλευσιν τῆς ἀθωότητος τῶν μικρῶν κοριτσιῶν, ἡ ὁποία ἀπετέλει στίγμα εἰς τὸν σημερινὸν πολιτισμὸν τοῦ τόπου.

Ἡμεῖς ἰδιαιτέρως, αἱ ὁποῖαι ἐπὶ εἴκοσι πέντε τῶρα ἔτη ἀγωνιζόμεθα νὰ ἐπιτύχωμεν τοὺς προστατευτικοὺς αὐτοὺς νόμους, ἐκφράζομεν τὴν ἰδιαιτέραν μας εὐγνωμοσύνην εἰς τὸν νεωτεριστὴν καὶ προοδευτικὸν ὑπουργόν, ἀπὸ τὸν ὅποιον περιμένομεν πλήρη καὶ τελειαν γυναικεῖαν νομοθετικὴν ἀναδιοργάνωσιν.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΙΝΗΣΙΣ

Οἱ προίγκητες τῆς Ρωσσίας ἤρχισαν νὰ ἐνεργοῦν διὰ τὴν πολιτικὴν χειραφέτησιν τῶν γυναικῶν. Ὁ προίγκης Galicyn εἶνε ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ζητήματος. Ἀφοῦ εἰς τὴν Δούμαν ὤμίλησεν ἐνθουσιωδῶς ὑπὲρ τῆς παραχωρήσεως εἰς τὰς γυναῖκας δημοτικῆς ψήφου, τότε ἐνεργεῖ δραστηρίως πρὸς προσηλυτισμὸν τῶν ἐκλογῶν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν εἰς τὴν ἰδέαν αὐτήν. Ἡ προπαγάνδα τοῦ κ. Galicyn ἠῤῥῆσε τὸν ἀριθμὸν τῶν φεμινιστῶν, καθὸς βασιζέται ἐπὶ τοῦ δικαιώματος πάντων, ἀδιακρίτως πλούτου καὶ κοινωνικῆς θέσεως, νὰ ἐκλέγουν καὶ νὰ ἐκλέγονται. Ἐν γένει ἡ γυναικεῖα κίνησις ἐν Ρωσίᾳ ἔδωκε δείγματα μεγάλης προόδου καὶ καθολικῆς ὀργανώσεως. Αἱ Ρωσίδες φοιτήτριαι εὐρίσκονται ἐπὶ κεφαλῆς ὅλων τῶν προοδευτικῶν ζητημάτων. Πρῶται αὐταὶ ἐκήρυξαν ἀπεργίαν διὰ τὸ ζήτημα τῆς αὐτονομίας τῶν Ρωσικῶν Πανεπιστημίων. Ἡ ἀπεργία αὕτη ἐπροκάλεσε τὸ κλεισίμον μερικῶν Πανεπιστημίων. Αἱ ἔορται δὲ αἱ ὁποῖαι ἐπρόκειτο νὰ γίνον διὰ τὴν πεντηκοστὴν ἐπέτειον τῆς παραχωρήσεως ἐπιστημονικῆς μορφώσεως εἰς τὰς γυναῖκας ἀνεβλήθησαν.

Εἰς τὰς τελευταίας δημοτικὰς ἐκλογὰς τῆς Σουηδίας ἐξελέγησαν εἰς Στοκκόλμην τρεῖς δημοτικαὶ σύμβουλοι γυναῖκες. Ἡ δεσποινὴς Ἄλμα Ἐδιν ὑποψηφία τῶν συντηρητικῶν καὶ γνωστὴ διὰ τὴν φιλανθρωπικὴν δράσιν τῆς. Ἡ κ. Αἰμιλία Βροσμέ ὑποψηφία τῶν φιλελευθέρων, γνωστὴ καὶ ἀγαπητὴ διὰ τὸ σοσιαλιστικὸν ἔργον τῆς καὶ πρόεδρος τοῦ

Κεντρικού Ίνστιτούτου του Σοσιαλιστικού Έργου της Στοκόλμης. Και η δις Άννα Μυτάγεν ιδρύτρια των εργατικών κήπων της Στοκόλμης και από τας φανατικωτέρας οργηγούς του γυναικείου κινήματος.

Δύο γυναίκες ιατροί διορίσθησαν καθηγήτριαι του Πανεπιστημίου της Βαρσοβίας. Η δοκτορέσσα Jotejka διά τὸ μάθημα τῆς Παιδολογίας, καὶ ἡ δοκτορέσσα Στεφανόφσκα διά τὸ μάθημα τῆς Ψυχολογίας καὶ τῆς Νευρολογίας.

ΒΙΒΛΙΑ

Ἡ Μουσική διὰ τῶν Αἰώνων. - Ἐξεδόθη καὶ εἰς κομψὸν βιβλιαράκι ἡ διάλεξις τῆς ἐκλεκτῆς καθηγητρίας τοῦ Ῥθείου κ. Αἴθρας Θεωδωροπούλου ἡ ἀναγνωσθεῖσα εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ῥθείου. Ἡ μελέτη αὐτὴ ἂν καὶ πολὺ σύντομος, δίδει ὅμως μὲ θαυμαστὴν δύναμιν τὸν χαρακτηρισμὸν ὄλων τῶν μεγάλων μουσουργῶν τοῦ κόσμου καὶ τὴν ἐξέλιξιν τῆς μουσικῆς Τέχνης, σύμφωνα μὲ τὰ ἰδανικὰ καὶ μὲ τὴν πρόοδον τῶν λαῶν, τῶν ὁποίων διερχομένη τὰ αἰσθήματα.

Μεταφέρομεν ἐδῶ τὸ μέρος περὶ τῆς Μουσικῆς τῶν Ἑλλήνων.

«Ἡ ἐποχὴ τῶν Ἑλλήνων. Μὲ τὴ μονόφωνη περικλίμα της. Μὲ ρυθμὸς πολλοὺς καὶ ποιήλους. Μὲ ὄργανα καὶ χορούς. Μὲ ἀγῶνας μουσικοὺς μεταξὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων. Ἡ μουσικὴ ἀναπόσπαστη ἀπὸ τῆ ζωῆ, ἀπὸ κάθε ἐκδήλωσι χαρᾶς ἢ πόνου, ἓνα μελωδικὸν accompanimento τῆς ζωῆς, καὶ μ' ὅλα αὐτὰ κατὰ ἐξωτερικόν, κατὰ ἄπλο καὶ μονόγραμμα, πλαστικὸ σχεδόν. Ἡ γραμμὴ στὴ γλυπτικῆ, ἡ γραμμὴ καὶ στὴ μουσικῆ, τὸ τραγοῦδι, ἓνα διάγραμμα μελωδίας ἄπλο καὶ ὡραῖο, ποὺ τὸ δυναμιώνουν, τὸ ἐπογραμμίζουν δηλαδή, ὡς τὸ ποῦμε ἔτσι, τὰ διάφορα ὄργανα. Ἡ μουσικὴ ἀκολουθεῖ πιστὰ τὴν ποίησι. Δὲν ἔχει νὰ πῆ τίποτε ξεχωριστὰ δικό της. Τὰ πράγματα εἶνε καθαρὰ, ὀλοφάνερα. Δὲν χρειάζεται γλῶσσα μυστηρίων. Ἡ ποίησις, ὁ λόγος ἀρκοῦν, γιὰ νὰ ἐκφράσουν ὅλα τὰ νοήματα. Καὶ ἀποκρυσταλλώνεται ἀπὸ τὸν Ἀριστοτέλη εἰς ἓνα ὄρισμὸν ἢ ἀντίληψιν ποὺ εἶχεν ἡ ἐποχὴ του περὶ τῆς μουσικῆς: «Ἡ μουσικὴ δὲν εἶνε τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ ἐντονωτέρα ἀπόλαυσις τῆς ποιήσεως, σκοπὸς της δὲ εἶνε νὰ διεγείρῃ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀκροατοῦ τὸ αἰσθημα καὶ τὰς ἰδέας ποὺ εἶνε κατάλληλοι νὰ διευκολύνουν τὴν τελείαν κατανόησιν τοῦ ποιητικοῦ ἔργου καὶ εἰς αὐτὸ καὶ μόνον πρέπει ν' ἀποβλέπῃ ἡ ἐκτέλεσις».

Τὸ χαρακτηριστικώτερον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶνε ἡ μεγάλη ἠθικὴ σημασία ποὺ ἀποδίδουν στὴ μουσικῆ. Γίνονται συζητήσεις καὶ ἀγῶνες κάθε φορὰ ποὺ πρόκειται νὰ εἰσαχθῆ ἓνα καινούργιο ὄργανο, ἓνας νέος τρόπος, μία νέα κλίμαξ.

«Ποιῆ», λέγει ὁ Πλάτων, «δὲν μπορεί ν' ἀλλάξῃ τὸ ἔφος τῆς μουσικῆς χωρὶς νὰ μεταβληθῶν καὶ οἱ νόμοι τῆς Πολιτείας».

Ἄπειρα ἦταν τὰ ὄργανα τῶν ἀρχαίων, ὅπως μᾶς τὸ δείχνουν τὰ διάφορα μνημεῖα ποὺ ἐσώθησαν, ἀγγεῖα, εἰκόνες, ἀντίγραφα. Ὅλα δὲ αὐτὰ μοραὶ κανεὶς νὰ τὰ χωρίσῃ σὲ τρεῖς μεγάλες οικογένειες: ἴσως κινάρες καὶ αὐλούς. Αὐτὰ εἶνε τὰ καθαρὰ ἑλληνικὰ ὄργανα. Τὸ ἄλλα εἶνε ξένα, Ἀσιατικὰ προπάντων.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Ἡ κ. Ἐλένη Λάμαρη ἐδημοσίευσεν εἰς ὡραῖον τόμον συλλογὴν ποιημάτων της πολλὰ τῶν ὁποίων εἶχαν ἤδη δημοσιευθῆ εἰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ.

Μεταφέρομεν ἐδῶ ἀπὸ τῆς «Ἀνοιξιάτικες συμφωνίες» ὀλίγους ἐκλεκτοὺς στίχους, οἱ ὅποιοι δίδουν τὸ μέτρον τῆς ἀξίας τοῦ κομψοῦ τόμου τῆς κ. Ἐ. Λάμαρη.

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

Σᾶς ἔνωσα μαζὺ μεσ' τ' ἀνθογαλί,
Παρθενικὰ λουλούδια τοῦ βουνοῦ,
Μὲ αὐτὰ ποῦ τὴ ζωὴ τους καὶ τὰ κάλλη
Ἀνάστησε τὸ χέρι τοῦ θνητοῦ.

Μαζὺ μ' ἔσᾶς ἐκύτταξα κ' ἐκεῖνα
Νᾶδῶ ἂν ταιριασμένα ζῆτε ἐκεῖ,
Μὰ μεσ' στὸ ῥόδο κάποια οὐράνια ἀκτῖνα
Ἡ ὁμορφιά σας σκόρπισε ἡ δειλή.

Κ' εἶδα τὸ γαλανόχρωμο τ' ἀνθάκι
Στὸ πορφυρένιο ῥόδο ταπεινὰ
Νὰ γέρνῃ, σὰ νὰ ζήταγε λιγάκι
Ἀγάπη ἀπὸ τ' ἀνθρώπου τὴν καρδιά.

Καὶ σὰν τὴ νιότη ὅπου σκλάβια σβύνει
Στοῦ πόνου τὸν αἰώνιο σπαραγμό,
Εἶδα τὴν ἀνεμῶνα ἐκεῖ νὰ κλίνῃ
Μ' ἀνέκφραστο παράπονο σκληρό.

Κ' εἶδα τὴ λευτεριά σας σκλαβωμένη
Ἦ λουλουδάκια ἄγνὰ, κ' εἶπα: γιατί
Μὲ τ' ἀγκαθένιο ῥόδο νᾶν' δεμένη
Τῶν κάμπων ἢ χαρούμενη ζωὴ;

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς ἐξακολουθοῦν τακτικώτατα ἡμέραν καὶ νύκτα. Τὰ Πανεπιστημιακὰ νομοσχέδια εἶνε ἤδη ψηφισμένα καὶ μένει ἀκόμη τὸ τοῦ Δομοπολείου κληροδοτήματος, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ θὰ συζητηθῆ καὶ ψηφισθῆ ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος.

Τὸ πάθημα τοῦ Ἀβέρωφ δὲν εἶνε εὐτυχῶς ὅπως εἶχε χαρακτηρησθῆ εἰς τὴν ἀρχὴν, κατὰ τὰς ἐπισήμους: δὲ ἀνακοινώσεως εἰς τὴν Βουλὴν ἡ ἐπισκευὴ του θὰ ἔχη συμπληρωθῆ ἐντὸς ἑξ ἑβδομάδων. Τὸ ποσὸν τῶν δαπανῶν πρὸς ἐπισκευὴν δὲν θὰ ὑπερβῆ τὰς 60-70 χιλ. δραχμὰς.

Ἡ ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐπερατώθη. Φαίνεται ὅτι ὁ Προϋπολογισμὸς θὰ ὑποβληθῆ τὴν ἐρχομένην ἑβδομάδα καὶ ὅτι αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς θὰ ἔχουν περατωθῆ ἐντὸς τοῦ α'. δεκαήμερου τοῦ Ἰουλίου.

Αἱ Κυρίαὶ Δὲν εἶναι διὰ τὸ θέατρον

Αἱ κυρίαὶ δὲν εἶναι διὰ τὸ θέατρον, ἔτσι ἀποφαίνεται μὲ κάποιαν αὐθαιρεσίαν ὁ κ. Ξενοπόπουλος. Μὲ μιὰ μονοκονδυλιὰ διαγράφει τὰς δραματικὰς συγγραφὰς ἀπὸ τὴν George Sand, ὡς τὴν Ἰταλίδα κυρίαν ποὺ μεταξὺ 50 δραματικῶν συγγραφέων ἀνδρῶν ἔλαβεν εἰς ἓνα τελευταῖον διαγωνισμὸν τὸ πρῶτον βραβεῖον.

Ἀγαπηταί μου συνάδελφοι τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ μέλλοντος, ἡ καταδίκη μας ἀπὸ τὸν Ἑλληνα κριτικὸν εἶναι ὀριστικὴ καὶ ἀμετάκλητος. Τὰ ἔργα μας, ἂν δὲν ἐφορτάσουν πεντηκοστὴν παράστασιν δὲν ἀξίζουν τίποτε.

Αὐτὴ ἡ καταδίκη μᾶς ἀπηγγέλθη ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἔργου, ὄχι τῆς κ. Σακελλαρίου, ἀλλὰ τῆς κ. Ψιλορείτη. Τὸ βράδυ τῆς πρώτης παραστάσεως ὅλοι οἱ γράφοντες εὗρισκοντο εἰς κάποιαν συγκίνησιν. Ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα πράξις τοὺς εἶχεν ἐκπλήξει. Εἶχαν ὑποστῆ ἓνα μεγάλον κλονισμόν. Τί ἦτον αὐτὸ τὸ ταχύ, τὸ δυνατόν, τὸ ραγδαῖον, ποῦ ἐσκορπίζετο σὰν καταρράκτης γύρω των καὶ τοὺς ἐθάμβωνε καὶ τοὺς ἐξέπληττε. Ποῦ ἐπήγαιεν εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν μὲ τόσην δραματικὴν ὄρμην καὶ γοργότητα ἢ γυναικούλα αὐτῆ, ὁποία ἐν τούτοις ἦτον Ἑλληνίς, ὅπως μοῦ εἶπεν ἓνας ἀπὸ τοὺς σοφωτέρους καὶ ἐξυπνοτέρους ρωμηοὺς τῆς βραδείας ἐκείνης. Σὰν αἱ Ἑλληνίδες νὰ ἦσαν ἐξόριστοι δι' εἰδικῆς καταδίκης ἀπὸ τοὺς κόσμους ποῦ κνοφορεῖται καὶ βλαστάνει ἡ δραματικὴ ἰδιοφυΐα καὶ τὸ ἀποκλειστικὸν μονοπώλιον αὐτῆς τὸ εἶχαν μόνον ὡς τώρα οἱ ἄνδρες Ἑλληνας.

Αὐτὰ εἶχα εἰπῆ μὲ θυμὸν εἰς τὸν καλόν μου φίλον, ὁ ὁποῖος μὲ εἰλικρίνεια ἐθαύμαζε τὸ ἔργον τῆς κ. Ψιλορείτη. Οἱ ἄλλοι χειροκροτοῦσαν καὶ θαρρῶ πῶς ἀντίκρισα τὴν στακτιὰ ρεμπουπλικὰ τοῦ κ. Ξενοπούλου εἰς τὸ θεωρεῖον ποῦ ἐκρύπτετο ἡ συγγραφεὺς. Ἴσως ἐφαντάσθην ὅτι τῆς ἔτεινε τὸ χέρι πρὸς μίαν δυνατὴν συνάδελφον, καὶ ὅτι τῆς ἔλεγε λόγια θαυμασμοῦ.

Ἐνα σκίρτημα ἀπάνω εἰς τὴν σκηνὴν, ἓνα μαῦρο καπέλλο στεφανωμένον μὲ κόκκινα λουλούδια καὶ πολλὰ τρελλὰ καὶ ἐνθουσιαστικὰ χειροκροτήματα. Ἦτο ἡ συγγραφεὺς ποῦ ἐζητήσαν ὅλοι μετὰ τὸ τέλος τῆς β' πράξεως.

Ὁ θρίαμβος ἐφαίνετο ὅτι εἶχεν ἀπλώσει ὡς τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὰ πτερά του ἐπάνω εἰς τὴν νεαρὰν γυναῖκα. Ἄλλ' αἱ δύο τελευταῖαι πράξεις ἐχαλάρωσαν τὸ ἐνδιαφέρον, ἐξαντάκωσαν τοὺς χαρακτήρας, καὶ ἐνέπνευσαν τὴν γυναικείαν καταδίκην εἰς τὸν Ξενοπόπουλον.

Καὶ ἐρωτῶ εἶναι τὸ πρῶτον ἔργον αὐτό, τὸ

Ἡ θυγάτηρ τοῦ Καί' Ζεφ

ὁποῖον ἀρχίζει δυνατὰ καὶ εὖμορφα καὶ τελειώνει ἀδύνατα καὶ ἄσχημα. Καὶ εἶναι ὀλίγοι οἱ μεγάλοι συγγραφῆς τοῦ κόσμου, μὲ αὐτοὺς καὶ πολλοὶ ἰδιοίμας, οἱ ὅποιοι εἰς τὸ τέλος χάνουν ὅτι ἐκέρδισαν εἰς τὴν ἀρχὴν. Ἀφοῦ μὲ τόσην ἐπιείκειαν κρίνονται αἱ ἀδυναμίαι αὐταί, ὑπῆρχε λόγος νὰ στίξουν μὲ τόσην ἀγανάκτησιν τὰ ῥοῦχά των οἱ κριτικοὶ τῆς κ. Ψιλορείτη; Αἱ δύο ἐκεῖναι πρώται πράξεις δὲν τοὺς εἶπαν λοιπὸν τίποτε; δὲν τοὺς ἀπεκάλυψαν τίποτε; δὲν τοὺς ἔκαμαν νὰ σκεφθοῦν τίποτε! Τὸ ἔργον εἶναι ψεύτικο, φωνάζουν. Δὲν ἔχει χαρακτήρα, δὲν βασίζεται ἐς τὴν ἀλήθειαν, δὲν στηρίζεται εἰς τίποτε. Καὶ ἄλλοι προσθέτουν: Ποῦ ἦρε τὴν φαυλότητα αὐτὴν.

Ἡ συγγραφεὺς εἶχε βέβαια τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ τὰ πρόσωπα τοῦ δράματός της, ὅπου αὐτὴ ἐνόμιζεν ὅτι ὑπῆρχαν, ἀρκεῖ νὰ εἶχε τὴν δύναμιν νὰ τοὺς δώσῃ τὴν πνοὴν τῆς τέχνης, ἢ ὁποία ἐχάρισεν εἰς τὸν Δοστογιέφσκη καὶ εἰς τὸν Ζολᾶ τὴν ἀθανασίαν.

Καὶ ἂν δὲν τὸ κατῴρθωσε καθ' ὀλοκληρίαν ὁ μὲν εἶδε δύναμιν καὶ δραματικὴν γοργότητα ἢ ὁποία ἔπρεπε νὰ ἀναγνωρισθῆ καὶ νὰ ἐπαινεθῆ.

ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἰζλάρ καὶ Γαίτσα. Αὐτὰ τὰ δύο νέα ἔργα ἐπαρουσίασαν ὁ κ. Ἰωσήφ πρὸ ἡμερῶν τὸ ἴδιο βράδυ εἰς τὸ θέατρον τῆς κ. Κυβέλης. Εἰς τὴν Ἰζλάρ τὸ μέρος τοῦ ἥρωος ἔπαιξεν αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ ποιητής, ἀφοῦ εἶχε γνωσθῆ ὅτι τὸ δράμα αὐτὸ ἦτο παρμένο ἀπὸ τὸ δράμα τῆς ζωῆς του.

Ὁ κόσμος ποῦ ἐξαφνίζεται ἀπὸ τὰς τολμηρὰς αὐτὰς ἀποφάσεις ἔτρεξεν εἰς τὸ θέατρον μετὰ τὴν βεβαιότητα ὅτι καὶ ἐκτακτον θὰ συνέβαινε καὶ ὅτι τὸ δράμα θὰ ἐτελείωνεν εἰς κωμωδίαν. Ἡ προσδοκία αὕτη διεψεύσθη. Ὁ κ. Ἰωσήφ ἐπαρουσιάσθη εἰς τὴν σκηνὴν κύριος καὶ κατακτητής τῆς μετὰ ψυχραμίαν καὶ αὐτοτεποίτησιν ποῦ ἔχουν ὀλίγοι ἀπὸ τοὺς ἄνδρες ἡθοιοποιοῦς μας.

Ἐπαιξε τέλεια τὸ ἔργον του, μετὰ τὸ ὅποιον ἀπεδείχθη ὅτι καμμιὰ φορὰ τὰ ἀληθινὰ δράματα ποῦ ἔζησε κανεὶς εἶναι ἀνώτερα ἀπὸ τὰ φανταστικά ἔργα. Διότι βεβαίως ἡ Ἰζλάρ εἶναι ἔργον πολὺ καλὸν, πολὺ μετροῦμεν καὶ πολὺ ἀληθοφανές. Τὸ μόνον ποῦ ἐγὼ ὡς γυναικῶν κριτὴν σκληρὸν εἶναι ἢ ψυχρότης καὶ ἢ ἀπάθεια μετὰ τὴν ὅποιαν ὁ κ. Ἰωσήφ ἐξέθεσεν ἐπάνω εἰς τὴν σκηνὴν τὴν ἰδιαιτέραν ζωὴν μὴς γυναικός, ἢ ὅποια ἔφερον ἀρετὰ χρόνια τὸ ὄνομα του καὶ ἢ ὅποια δὲν τὸν εἶχεν ἀγαπήσει κἀν ποτὲ τόσον, ὥστε ἢ προσδοκία τῆς νὰ θεωρηθῆ δικαιολογοῦσα τὴν σκληρότητά του.

Ἀνθρώπος τόσον τοῦ κόσμου, τόσον fin de siècle δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ ὅ,τι ἔκαμε δι' ὅταν δήποτε γυναῖκα, πολὺ ὀλιγώτερον διὰ τὴν ἰδικὴν του, εἰς τὴν ὅποιαν, ὡς μόνος του λέγει καὶ ὀφείλομεν νὰ τὸν πιστεύσωμεν—χρωστέῃ τὴν δύναμιν τοῦ χαρακτήρος καὶ τὴν ἐργατικότητα του.

Ἡ Γαίτσα του εἶναι ἓνα μονόπρακτον πραγματικόν, ἀρετὰ ἀρμονικόν, εἰς τὸ ὅποιον τὴν φορὰν αὐτὴν ὁ κ. Λέων εἶχε μεταμφιεσθῆ εἰς τὸν συγγραφέα, πρᾶγμα ποῦ ἔδωκεν νὰ πιστευθῆ ὅτι καὶ ἐδῶ ἥρωος καὶ πάλιν ἦτο ὁ κ. Ἰωσήφ. Ἡ Κυβέλη καὶ εἰς τὰ δύο αὐτὰ ἔργα ἔπαιξεν ὡς πάντοτε τέλεια, ὁ σκηνακὸς δὲ διάκοσμος τῆς Ἰζλάρ θὰ ἀφήσῃ ἀλημονήτους ἐντυπώσεως. Τὸ σαλβάρι ἔκαμε τὴν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐμφάνισίν του εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ καὶ παραδόξως μετὰ ὅλα ὅσα τοῦ καταμαρτυροῦν καὶ ὠραῖον ἐφάνη καὶ ἐπροκάλεσεν ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα. Ἴσως διότι τὸ ἔσωσεν τὸ ὠραῖον ὡς ἀμαζόνος ἀνάστημα τῆς Κυβέλης καὶ ἢ χάρις, τὴν ὅποιαν κατορθώνει νὰ δῖναι εἰς ὅ,τι φορεῖ.

Ἡ κ. Σακελλαροῦ ἔδωκεν ἐπίσης εἰς ἓνα βράδυ δύο νέα ἔργα τῆς εἰς τὸ θέατρον τῆς Κυβέλης: τὸν Λέοντα Μαριάνη καὶ τὸν Κρυμμένον ἔρωτα. Ἄτονα πολὺ καὶ τὰ δύο ὑπέστησαν πολὺ τοῦ περυσίου πρώτου ἔργου τῆς: αἱ δύο *Ἀδελφαί*.

Καὶ μετὰ τὴν νέαν αὐτὴν δραματικὴν παραγωγὴν ἐρχόμεθα εἰς τὰ Παναθηναία τοῦ 1911 τῶν κ. κ. Ἀνίνου καὶ Τσοκοπούλου. Συνωστισμὸς ἀπερίγραπτος εἰς τὴν πρώτην, ὁ ὁποῖος ἐξακολουθεῖ καθε βράδυ μετὰ ἐνθουσιασμόν ἀκράτητον τοῦ διψῶντος γέλοισι καὶ εὐθυμίαν κοινοῦ.

Τὰ ἐφετερινὰ Παναθηναία εἶναι ὠραιότερα καὶ πλέον περιποιημένα ἀπὸ τὰ παλαιότερα. Ὑπὸ ἔποψιν σκηνακῶν τὰ *Ἀνθεστήρια* ἠμποροῦσαν νὰ διακριθῶν εἰς ὅ,τι ὀνδὴποτε θέατρον, καθὼς καὶ αἱ ἐνδυμασίαι τῶν ἠθοιοποιοῦν. Νέα νοήματα ἐφέτος ὁ Τραχανᾶς ὁ θαυμάσιος ἐπαρχιώτης, ποῦ διετέχθη τὸν Ζακύνθιον Σαγιῶρ καὶ ὁ κ. Ἰακωβίδης ἐντελῶς Εὐρωπαῖος

caricaturiste πρώτης δυνάμεως. Αἱ γυναῖκες πολὺ καλαί, ἢ σκηνὴ τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν εὐζώνων πολὺ ἐξυπνὴ καὶ ἢ Ἀραπίνα τῆς Ἀλυσίδας τελεία. Τὰ δίστιχα δίνουσι καὶ πέρνουσι κάθε βράδυ καὶ αὐξάνουσι καὶ πληθύνονται μετὰ τὴν ἐμφάνισιν κάθε ἐπιφανοῦς καὶ ἐπισήμου. Ἀγγέλλεται καὶ ὁ ἰνσηματογράφος τοῦ κ. Δημητράκοπούλου ὁ ὁποῖος θὰ παιχθῆ ἀπὸ τὸν θίασον τῆς δος Κοτοπούλη, εἰς τὸν ὅποιον παίζει ἀπὸ τινος καὶ ὁ γνωστότατος κωμικός κ. Παπαϊωάννου.

Μετὰ τὸν κ. Παπαϊωάννου τὸ Ἀττικὸν θὰ δίδῃ συχνότερα ὠραίας κωμωδίας. Μία ἀπὸ τὰς ἐπιτυχεστέρων τῆς περιόδου εἶναι τὸ *Σώπα καρδιά μου* τὸ ὅποιον ἔχει παιχθῆ κατὰ σειρὰν πολλὰς βραδιεὶς καὶ τὸ ὅποιον προσεκάλεσε συρροὴν πλήθους καὶ εὐθυμίαν καὶ χειροκροτήματα.

Ἐκτός τοῦ κ. Παπαϊωάννου ἢ δὲς Κοτοπούλη, ἢ ὅποια τόσον τέλεια ἔπαιξε τὴν Ἄνναν Καρενὴν καὶ τόσον θαυμάσια τὸ *Μετὰ κάθε θυσίαν*, παρουσιάζεται καὶ πάλιν εἰς τὰς κωμωδίας μετὰ τὸ μοναδικὸν hrio καὶ τὴν τελειότητα τῆς ὑποκρισεως εἰς τὰ ἐλαφρὰ ὀρῶα τῶν κωμωδιῶν. Εἰς τὸ *Σώπα καρδιά μου* ἐπίσης θαυμάσιος εἶναι καὶ ὁ κ. Παπαγεωργίου ὁ ὁποῖος ἀποκαλύπτει προσόντα κωμικοῦ τελείου. Ἐν γένει ὅλος ὁ θίασος τῆς δος Κοτοπούλη ὁ τόσον ἐκλεκτὸς εἰς τὰ δράματα καὶ εἰς τὰς κωμωδίας παρουσιάζεται τέλειος.

Τὸ *Μετὰ κάθε θυσίαν* ἐπαιχθῆ ἔξοχα καὶ σπανίως Ἑλληνικὸν ἔργον εἶχε τόσοντελείως μελετημένην ὑπόκρισιν. Ἡ Μαριάνη, ἢ ὅποια σηκώνει εἰς τοὺς ὤμους τῆς ὄλον τὸ ἔργον ἔπαιξε μετὰ entrain θαυμάσιον, μετὰ ὄλον τὸ ἀραιότατον ἀκροατήριον. Καὶ ὁ θίασος ὅλος ἀναλόγως μετὰ τὴν πρωταγωνίστριαν.

ΜΟΔΑ

Τὰ μακροῦ μαῦρα μεταξωτὰ ἐπανωφόρια συνειθίζονται πολὺ ὡς εἶδος cache-poussière μετὰ τὴν μοναδικὴν γαρνιτούρα ἓνα μεγάλο ἄσπρο jabot ἀπὸ λεπτὸ μούλ μετὰ νταντέλα πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοῦ θώρακος, τὸ ὅποιον ἀρχίζει πλατὺ πολὺ πρὸς τὸν ἀριστερὸν ὤμον καὶ στενεύει ἕως τὴν μέσην. Ἀκολουθοῦν τὰς γραμμὰς τοῦ σώματος τὰ ἐπανωφόρια αὐτὰ, συνήθως δὲ ἔχουν καὶ ἓνα μεγάλο γακὰ, ποῦ σχηματίζει εἶδος πελερίνας.

Εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τὰ ἄσπρα φορέματα, ἰδίως ἀπὸ linon, καὶ ἢ chemizettes ἀπὸ νταντέλες καὶ κεντήματα. Τὰ ἄσπρα φορέματα γαρνίζονται πολὺ εἰς τὸ γακὰ καὶ τὰ μανίκια μετὰ μαῦρον βελούδο. Ἀκόμη καὶ ἢ καλοκαιρινὰς ὀμπρέλλας γαρνίζονται ἀπὸ μαῦρον βελούδο εἴτε εἰς στενὰ φιλῆτα εἴτε εἰς πλατεῖες λουρίδες.

Μία τουαλέττα ἀπὸ ἄσπρο Ἀγγλικὸν κέντημα καὶ μαῦρον βελούδο εἶχε ἰδιαιτέραν καὶ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Ἐννοεῖται ὅτι μετὰ τὰ θερμοκλίματα δὲν συμβιβάζεται καὶ πολὺ. Διότι ὅλο τὸ ἐμπρὸς τοῦ μπουστου ἦτο ἀπὸ μαῦρον βελούδο, ὅ,τι ἔδιδε ἰδιαιτέρον cachet εἰς τὸ φόρεμα αὐτὸ ἦτο ἓνας φιδόγκος γαυρονέξικος ὀπίσω, τοῦ

ὁποῖον τὰ ἄκρα ἔφθαναν ἕως κάτω, γαρνιρῶμενα μετὰ χρυσὰ κρόσια.

Ἡ τουνίκα, ἓνα εἶδος σκεπάσματος τοῦ φορέματος, ἢ ὅποια παρακολουθεῖ τὴν σωματικὴν γραμμὴν καὶ ἀνοίγει μόνον πρὸς τὰ κάτω, κάμνει ὥστε τὰ φορέματα νὰ φαίνονται ὀλιγώτερον στενά. Καὶ μετὰ τὴν τουνίκα ἐδόθη εὐρὴ στάδιον εἰς τὸ στόλισμα τῶν φορεμάτων. Αἴφνης φορέματα δαντελένια ἢ ἀπὸ περὶ φημα κοφτὰ κεντήματα σκεπάζουν ἀντικτὴ μὲν ἢ ῥοζ μουσελίνα ποῦ πίπτει ἐπάνω εἰς ἄσπρη μεταξωτὴ φούστα. Φορέματα χρωματιστὰ λεπτὰ tussor ἢ φουλιάρια σκεπάζονται μετὰ μουσελίνας μαῦρες ἢ νινόν, ὀλόκληρα ὡς εἶδος lunique, κάτω ἀπὸ τὴν ὅποιαν φαίνονται τὰ κεντήματα ἢ γαρνιτούρες ἀπὸ δαντέλες τῶν φορεμάτων.

Ἀκόμη καὶ φορέματα μετὰ χρωματιστὰ σχέδια σκεπάζονται μετὰ μουσελίνας ἢ νινόν τοῦ χρώματος τοῦ σχεδίου. Συνδυασμοὶ χρωμάτων πολὺ τοῦ συρροῦ εἶναι τὸ bleu-ciel μετὰ τὸ ῥοζ καὶ μετὰ μικρὰ φιλετάκια μαύρου βελούδου. Ἐπίσης ἓνα μὲν κτυπητὸ χρώματος σκούρας θαλάσσης, ὡς γαρνιτούρα στακτιῶν καὶ ἀνοικτῶν ἐν γένει φορεμάτων καὶ καπέλων συνειθίζεται πολὺ.

Τὰ μανίκια ἀπαλὰ εὐρύχωρα καὶ ἀφοδράριστα ὡς τοὺς ἀγκῶνας καὶ ὀλίγον παρὰ κάτω μετὰ μακροῦ πέτσινα γάντια ἢ καὶ ὠραία μεταξωτὰ κεντητά. Τὰ tailleurs μένουσι πάντοτε τὰ αἰῶνια φορέματα κάθε ἐποχῆς. Τώρα ἀπὸ ταφτὰ σκούρο ἓνα φόρεμα tailleur εἶναι εὐεργετικόν. Ἡ ζακέττες γίνονται μᾶλλον κοντὲς καὶ γαρνίζονται μετὰ φιλντισίνα κουμπιά, καθὼς καὶ τὰ ἄσπρα λινὰ φορέματα. Ἡ chemizette μετὰ ἐργασίαν λεπτὴν συμπληρῶνει τὴν τουαλέτταν αὐτὴν, ἢ ὅποια θὰ φορεθῆ πολὺ εἰς τὰς λουτροπόλεις κατὰ τὰς ὥρας τοῦ περιπάτου. Εἰς τοὺς λαίμοις τοὺς ἀνοικτοὺς καὶ χωρὶς γακιάδες pendatifs πολὺ μεγάλα.

Παρισινὴ

ΚΥΡΙΑ λαμπρὰ μορφωμένη, γνωρίζουσα πλὴν τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τὴν Γαλλικὴν καὶ Ἱταλικὴν τελείως, μουσικὸς δὲ ἀρίστη ζητεῖ εἴτε μαθήματα, εἴτε θέσιν εἰς σχολεῖον ἐδῶ καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας ἢ εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Συνιστάται θερμότατα παρ' ἡμῶν. Πληροφορίαι εἰς τὸ γραφεῖον μας.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Διὰ τὴν συμπλήρωσιν μιᾶς εικοσιπενταετίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» θὰ ἐκδοθῆ ἐφέτος ὡς ἀναμνηστικὸν τοῦ γεγονότος αὐτοῦ τὸ *Ἡμερολόγιον τῆς Ἐφημ. τῶν Κυριῶν*, τὸ ὅποιον ἐξεδίδετο τακτικὰ κατὰ τὴν πρώτην δεκαετίαν αὐτῆς. Εἰς τὸ Ἡμερολόγιον αὐτὸ τὸ πνευματικὸν τοῦ 1912 θὰ δημοσιευθῶν.

α'. Αἱ γυνῶμαι τῶν ἐπιφανεστέρων λογίων μας διὰ τὴν εικοσιπενταετή δράσιν τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν».

β'. Αἱ γυνῶμαι ὄλων τῶν κυριῶν, αἱ ὅποια κληρονομήθησαν τὴν «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» εἴτε καθ' ἑαυτὰς τὴν εικοσιπενταετή διάρκειαν τῆς ἐκδόσεώς τῆς, εἴτε ἀπλῶς ἐπὶ μίαν χρονικὴν περίοδον αὐτῆς.

Μελέτη τῆς διευθυντρίας αὐτῆς.

α'. ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς πνευματικῆς μορφώσεως τῶν Ἑλληνίδων κατὰ τὴν συμπληρουμένην εικοσιπενταετίαν.

β'. ἐπὶ τῆς ἐπιδράσεως τῆς Ἐφημερίδος αὐτῆς εἰς τὴν καθόλου πρόοδον τῶν Ἑλληνίδων.

γ'. ἐπὶ τῶν ἐπιτευχθέντων παρ' αὐτῆς εἴτε δι' αὐτῆς, εἴτε μετὰ τὴν συνεργασίαν τῆς ὑπὲρ τῶν γυναικῶν ἐν γένει καὶ ἐπὶ τῆς προοδευτικῆς καὶ φιλικῆς γυναικείας ἐξελίξεως.

δ'. ἐπὶ τῶν ἰδρυμάτων τῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν φεμινιστικὴν δράσιν τῆς διευθυντρίας τῆς.

ε'. ἐπὶ τῶν νομοθετικῶν ὑπὲρ τῆς γυναικὸς μεταρρυθμίσεων τῶν ὀφειλομένων εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς.

Τὸ Ἡμερολόγιον τῆς «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» θὰ περιλαμβάνῃ μετὰ τῶν ἄλλων ὕλην φιλολογικὴν τῶν ἐκλεκτοτέρων συνεργατιδῶν καὶ συνεργατῶν τῆς, τὰς εἰκόνας ὄλων τῶν Ἑλληνίδων, αἱ ὅποια ὅπως δὴποτε διεκρίθησαν εἰς τὴν κοινωνικὴν, φιλολογικὴν καὶ κλλιτεχνικὴν ζωὴν τοῦ Ἑθνους κατὰ τὴν εικοσιπενταετίαν αὐτὴν, καθὼς καὶ τὰς εἰκόνας τῶν διαπρεπεστέρων ἀνδρῶν τῆς εικοσιπενταετίας.

Ὡς συνήθως θὰ ἔχη καὶ τμηματικὰ καθαρῶς οἰκοκυρικὸν μετὰ συνταγὰς μαγειρικῆς, μετὰ συμβουλὰς καλλονής, ὑγιεινῆς καὶ οἰκ. οἰκονομίας.

Τὸ Ἡμερολόγιον θὰ τιμᾶται δρ. 2 διὰ τὰς Ἀθήνας, 2,50 διὰ τὰς ἐπαρχίας καὶ τὸ ἐξωτερικόν.

Ἡ ἐγγράφουσα πέντε συνδρομητῆς ἢ συνδρομητρίδας καὶ προκαποστέλλουσα τὸ ἀντίτιμον θὰ λαμβάνῃ ἐν ἀντίτυπον δωρεάν.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Αυτό το αιώσιο τί θα φάμε, αυτή η ανάγκη της ποικιλίας της τροφής είναι αληθινό βάσανο για κάθε νοικοκυρά. Το καλοκαίρι μάλιστα αφού με την υπερβολική ζέση των όλων υποφέρουν από ανορεξία, ή οικοδέσποινα οφείλει να έπινοη, να εφευρίσκη φαγητά και όρεκτικά και εξαιρετικώς υγιεινά.

Την εποχήν αυτήν τα άρνια είναι πολύ κρεατωμένα ώστε ένα μπουτι άρνι να γίνεται έξοχον εις την σούβλαν, ή ψητό της κατασάλας, ή εις τον φούρνον. Το στεγνό ψητό και μάλιστα κρύο είναι το σχετικώς ελαφρότερο και χωνευτικώτερο κρέας δια την εποχήν αυτήν. Όταν σερβιρισθῆ με έπιτηδειότητα γίνεται όρεκτικώτατον. Έξαφνα ζεστό το στεφανώνετε μέσα εις ένα όρεκτικόν πουρέ από μελιτζάνες ή κολοκυθάκια το όποϊον κατασκευάζετε ως εξής:

Πουρέ μελιτζάνες. Κόπτετε φέτες της μελιτζάνες της καθαρίζετε από τα φλούδια τας άλατίζετε και τας άφινετε να χύσουν το ζουμί των, προσθέτουσα όλιγο νερό, πιπέρι, ξύδι και λίγο σκόροδο τριμμένο. Της μαρινάρετε έτσι δύο ώρας, της στίβετε της στεγνόνετε εις μια πετσέτα και της βάζετε έπειτα να σιγοψηθούν με λίγο βούτυρο και λίγο κρασί. Της λιώνετε και έτοιμάζετε μια σάλτσα μαρινάτα. Δηλαδή κοκκινίζετε το άλευρι με λίγο καλό λάδι ή βούτυρο, το σβύνετε με ξύδι, προσθέτετε ψιλοκομμένα διάφορα τουρσιά δένετε την σάλτσα με δύο κρόκους αυγών, προσθέτετε ψιλοκομμένο μαϊντανό και έπειτα βάζετε την μισή μέσα εις της λυομένες μελιτζάνες και της ανακατώνετε καλά. Της τοποθετείτε στην πλατέλα γύρω από το ψητό, και της σκεπάζετε με την ύπόλοιπον σάλτσα.

Κρύο το ψητό, το κόβετε εις ώραιες λεπτες φέτες και το τοποθετείτε γύρω από μια σαλάτα από άγκουριά και ντομάτες, τοποθετημένες κυκλικά σειρά

άγκουριά και σειρά ντομάτες, ώστε να φαίνεται έμμορφο εις το μάτι.

Με μικρά μπαρπουνάκια κάμετε επίσης ένα πιάτο όρεκτικό. Τα βάζετε μέσα εις καράβανα ή ριχό μετάλλινο πιάτο άράδ' άράδα με γαλέτα, σκόροδο εις ψιλές φέτες, μαϊντανό ψιλοκομμένο, όλιγο λάδι και λεμόνι και τα άφινετε να σιγοψηθούν.

Όραϊό επίσης και όρεκτικό πιάτο είναι μελιτζάνες φέτες ή κολοκυθάκια τηγανητά, βαλμένα έπειτα εις καράβανα ή πιάτο σούρου, κατά σειράν με ντομάτα σάλτσα από αυτήν που κάμνομεν για το βραστό, με μαϊντανό και με τυρί παρμεζάνα τριμμένο. Από πάνω τα σκεπάζετε με τυρί και έπειτα με ψωμί τριμμένο και με όλιγο βούτυρο και τα βάζετε εις τον φούρο δι' όλίγα λεπτά.

Έπίσης αυγά μισοψηχτά, τα όποια παστρεύετε χωρίς να άνοίξετε το άσπρο των, τα τοποθετείτε με φέτες ψωμί κομμένες εις ώραια σχήματα και τα σκεπάζετε με την ίδια σάλτσα και με τυρί παρμεζάνα.

Έπίσης όρεκτικά είναι τα κολοκυθάκια κομμένα εις σχήμα και λεπτότητα δεκάρας, ψημένα με βούτυρο και με ντομάτα και έπειτα ανακατωμένα με 5-6 αυγά κτυπημένα και μαϊντανό, ως ποῦ να πήξουν και δέσουν. Αν δέν βάλετε ντομάτα, βάζετε τυρί παρμεζάνα ή και φέτα εις λεπτά κομμάτια. Με τον ίδιον τρόπο γίνονται και ή μελιτζάνες.

Από τα πουλερικά τα παπάκια είναι εις την εποχήν των. Αμα τα ξεκοιλιάσετε πλύνετε το έσωτερικόν των με μια λεμονόκουπα ή με μισό πορτοκάλι. Χάνουν την όσμήν των, ή όποια δέν άρέσει εις πολλούς. Τα κάμνετε ή με μπάμιες ή με έληές, αφού τα κοκκινίσετε όπως τα κοτόπουλα. Γίνονται και εις την σούβλα και γαρνίρονται τότε με ένα οϊονδήποτε χορταρικόν ή με πατάτες σαλάτα πουρέ, κατά την συνηγην ποῦ έδώκαμεν άλλοτε.

**ΒΑΜΒΑΚΕΡΑ
ΜΑΛΟΒΑΜΒΑΚΑ
ΟΛΟΜΑΛΛΑ**

ΥΦΑΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ

ΒΕΖΑΝΗ ΚΑΙ ΣΕΛΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ Στοά Πεσμαζόγλου. ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ 'Οδός Πατησίων (Παρά την 'Αλυσίδα)

**ΓΑΛΑΚΤΟΥΧΟΝ
ΑΛΕΥΡΟΝ**

ΝΕΣΤΛΕ

**ΤΕΛΕΙΑ ΤΡΟΦΗ ΔΙΑ
ΤΑ ΒΡΕΦΗ, ΑΝΑΡΡΟΝΥΑΣ ΚΑΙ ΓΕΡΟΝΤΑΣ
ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΤΟ ΚΑΛΙΤΕΡΟΝ ΕΛΒΕΤΙΚΟΝ ΓΑΛΑ**

Πωλεῖται εις όλα τα φαρμακεία και φαρμαχευπορεῖα.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ Δεσά την Ελλάδα και Κρήτην.

Κ^{ΟΣ} ΕΥΓ. ΠΛΟΚ ΑΘΗΝΑΙ